

308647 వ త్రి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2. చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ జనవరి నెం॥ 25 వ తేది మంగళవారము NO 252 సంచిక ౨౫౨

గాంధర్వ పూట హార్వ నియమ

హిందూస్థాని కరాటక కీర్తన తగినట్లుగా ప్రత్యేకము కరంగా చేయబడినది.

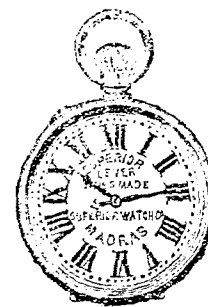
1 సం॥ పూట రూ॥ 30-0-0 2 సం॥ గారంటీ 2 సం॥ పూట రూ॥ 10-0-0 2 సం॥ గారంటీ 2 సం॥ హార్వ నియమము తృప్తికరములు కాకయెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మొదట రూ॥ 17-0-0 మొదట అనేకయితర హార్వ నియమములను ఉపాధ్యాయులు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు క్రీమాక బల్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారి నాటకపాటల సహజలను విశేషముగా ఖర్చునున్న దిగాన అలభ్యము చేసి మోహనాచార్య. 2 రూపాయల మాత్రమే, రోజుకు, పింగళు, రాత్రి, ౪౪, హంబర, బ్రయింపు నైకలను కావలసి వారు మాత్రము.

కాకినాడకోటిపల్లి మోటారుబండ్లు

14 నుంచి జమయెక్కి మోటారుబండి ప్రతిరోజున ఉదయము ౫ం 7-30 కు కాకినాడలో ప్రాత్రయం దివల్ కచ్చేరికి నెడుటగనున్న మోటారు ట్రాన్సిట్లు కంపెనీ ఆఫీసులో నుండి బయలుదేరి కోటిపల్లి ౫ం 9-40 కు చేరును. దీని కోటిపల్లిలో ౫ం 10 కు బయలుదేరి ౫ం 12-30 కు కాకినాడ చేరును మధ్యాహ్నము, ౫ం 1-30 కు కాకినాడలో బయలుదేరి ౫ం 2-50 కు కాకినాడలో చేరును, తిరిగి ౫ం 3-20 కు అక్కడ బయలుదేరి ౫ం 5-0 కు కాకినాడ చేరును. ౪౫ నుంచి మోటారు మోటారు ట్రాన్సిట్ల కంపెనీ కలయిక మోటార్ డిప్లమం నున్నది. శ్రేష్ఠతన్ని కోటిపల్లికి పంపబడును. రంగూను శ్రేష్ఠతల అడగా పలకలు రిఫ్టరకట్టలు కమ్మలు వగయరా వూర్వముకంటే భగలు తగ్గించి విక్రయించుచున్నాము.

Telegraphic Address :—Motorcar Cocanada. The English Motor transit Company. Automobile Engineers COCANADA.

నువీరియక లీవర్ బ్యాయలు వాచ్. గోలునుకో సహా ౪౪ రూ॥ 3-0-0 హాస్టేజి 0-4-0 డిజిటి ౪ సంవత్సరముల గ్యారంటీ కలదు.

ఈగడి మారుము దయలమోద మా కంపెనీ వేగ ఎత్తరిసిరానో ముద్రంబడించుచున్న ఇద మోద ట కండ్లమై త. బీగమున, దట్ట ప్రూఫ్ ఆన్ గ్లాసు హోయెనగటి మొరటుపలకు దగి యొనును. 2 ట్రైమాల్ అభ్యాసమున - స్వరంబినిటి అతికించియుండును. నీయకండి వాచ్ తియారు చేయబడింది. కాన నెడల మొదట జిక్కును, బిక్కోక్కును పీయెదరెన తలంభలో తిక్కుర తెలచండితిరు. చాలకాలము పనిచేసే వట్టి స్వల్ప భగల గడియార మిది యొకటియే యిది మారుచింబున దెలియును. ఇదిగతి ౪ వేళ గడియాయులు ఖర్చును మోగిస్తా పరిశీలన నందించుచు. డిజిటి తెల్పుచి చూచుచు. చా పట్టణమున విశేషము ౪౪ సంవత్సరములను, ఈ మాటలెందుకు! నువీరియక వాచ్ కంపెనీ, హాస్టేజి ౪౪ రూ॥ 3-0-0 హాస్టేజి 0-4-0

అందమైన 1916 కాలండరు

ముద్దులోలికే మోహనాచారి సాంధ్యము, బావగ్గుము ముగ్ధత్వచూరముగ లిఖించబడినది. ౪౪ రోజుల 21 వ తేది ఈ పుస్తకం కావలగు రూపముల విశేషము చూచుచుల గొనుచుండుల కాలండరు దుడికెముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అగ్రానీటిని పంపవలయును. ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-౬ వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0. అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము. ౪౪ రూ॥ ౬-౬-0; ౬౪౪ 1-౬ రూ. 5-4-0.

Table with 3 columns: తామర తైలము (Tamar Oil), పండ్ల పొడి (Fruit Powder), మోహినీతైలము (Mohini Oil). Prices listed for each.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును. అమృతాంజనము డి పో, 102 ఫ్రేం రోడ్డు, బొంబాయి. 6 తంబుల్ డిస్ట్రిబ్యూ, మద్రాసు. ఈ యుద్ధమునకు క్యాలండరులు కొద్దిపాటు ముద్రింపబడుచున్నది. ౪౪ ఖర్చులకు తెలుగీ పంపుకొనిన యాకాభింసము గలగక.

పనాషధి సారసపరిలా

ఇది దేహమునకును నెత్తునకును నుడియు పకల చర్మములకును బాంబేయియే క్లిష్టము, పాతవాయెపు ట్లు నికంబులు, - కవికాములం గలిగిం ఆస్తి యొగ మును దీనిలకు వరుసున. ఇదిచర్మమునకు కాంతిని గలిగించును. కాశితంతులకు ప్రవీరిగిగియును. నెత్తునకును అది పుద్గియించును. దీనిలకు శరీరమునకు పుష్టి, ఆరోగ్యము కలుగును. ఒక సీసామందును వాసింకోడనే ఇతరముల నొకటిపై మొత్తము గునుపియును. రెండు సీసాలను వాసింకోడనే ఇతరముల బాంబేయియే. 1 సీసాలెల రూ. 1-4-0. కుష్టుకుమును:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాంబేయియే రోగియును కుదుచ్చును. భారతమునకుల్లి(తాగు లకు మందు) నాగల్లితైలము పై పూచింబును. ఈ రెండు చుకలిక నెలరోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0 ప్రొపైలరు:— పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, పననవాడి నం ౨ బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Faneawadi No. 144, No. 2, BOMBAY.

కాటోల్ పాడరు

పల్లెలు, చీనలు, కోకలు, చిమ్మటలు గొమ్మకు క్రియల బుట్టించు చుకల గురింపజేయును. డిజి 1-౬ అ. 0-5-0

కాటోల్ వత్తులు గోమలను, ఈలను నశింపజేయును, పారదోలుకు 210 కెట్టలుగల పెట్టె 1-౬ అ 12 మితి రకదార్తములకు చీనలును బడకటిండ్లమున గొమ్మలకు కొడలును, పుష్టకపేటికలను చిహులనుగి కాటోల్ నొలుచుకెట్టు - ౨౬ గ్రాం అండుకో 1-11, ప్రింపుచున్నది. హాస్టేజి, మదిరాస్

మోటారుబస్ కార్లు

బ్రిటిష్ రెండవ మోటారుబస్ కార్లు. 18 శేక 24 నుంచి మునుముయెక్కి ౬౪ బ డుచిచ్చుయున్నది గాం యీ క్రి ౬ ఆకెగినుకు వాగియును. English Cycle & Motor Importing Co., 23 Broadway—MADRAS.

కస్తూరు తులం ౧ కి రూ 30-౦౦ గోగోవళా తులం 1-౬ రూ 7-0-0 కంపెనీ ఖర్చు 2-0-౦ అప్పుబాంబేయి ౪౪ ర, ౬ మోటార్ డి, మద్రాసు.

భీమవరం తాలూకా జూబు

(మా స్వకీయ విలేఖనునివద్దనుండి)

పంచాయతీలు.

గణపవరము జనవరి 21:— ఈ తాలూకాలో వీరవాసర

మాన్యవరము, మోగల్లు, గణపవరము, ఉండి, ఆకుపిడు ఆను గ్రామములు ముగిసినట్లు మించిన జనాభాను కలిగియున్నది. ఇటీవల జాగీర్దారులచేత దొరతనమువారియొద్దనున్న నుండి వైద్యులను పంపించి గ్రామములవారి యభిప్రాయములను తెలిసి కొనుటకు నర్వాపురము నకు కలెక్టరు దొరతనమువారు పంచాయతీ మార్గంబున. ఈనెల 17 నుండి ఆకుపిడు గ్రామమును దర్శించి, గ్రామములలో నొకరినొకరు సభలో కలసి పంచాయతీ సమరము చేసి తెలిపి, కాని పంచాయతీ కాలనని కొనుచు కలెక్టరుగారి నుండి చేత ప్రతిపాదనల తగిన సమాధానములను గ్రామములందరు నేకగ్రీవముగ పంచాయతీ కాలనని నుండి ఆర్థిక బాధలు చేసిరి. 18-తేదీనుండి గ్రామములలో సభ జరిగెను ప్రతి గ్రామాభిప్రాయమును తెలుపడ గ్రామములందరేకగ్రీవముగ తమ పంచాయతీ కాలనని పంపించుకొనుకొనిరి. మొత్తము 21 నుండి గణపవరములో సభ జరిగినపుడు పంచాయతీ కాలనని యొక్క ప్రతిపాదనలను ప్రతిరోధమునకు ఇప్పటికి కలెక్టరుగారి నుండి పంచాయతీ గ్రామముల వారు నంగీకరించినది. తక్కిన గ్రామముల నెప్పుడు దర్శించుకో యింకను తెలియలేదు.

పంచాయతీ సమరములు.

మా భాగ్యవరము ఆంధ్రప్రదేశ్ సభ్యులగు అల్లూరి రామరాజు బి. వి. గారి పోరాటములలో సంచారము నందుటకు సంభవించినది. ఇప్పటికి కోరుకొలు, మోగల్లు, పాలకోడేలు, మహదవల్లి, సరగపర, ఎండగండి, కేళవరం, గణపవరం ఇతరులు ఆమె తొమ్మిది గ్రామములలో పరమతి సమరములు ప్రాపించబడినవి. ఇంతట వడ్డీవ్యాపారము ఘోరముగ నుండుటచే వీరవాసరందరీయద్వయము వామోదయమయ్యెను. కాని సమాకూలన కరకంతుల తమకు సప్తము వచ్చుచున్నది యనుభవము కలుగుచున్నది. వడ్డీవ్యాపారము మోచుకొనేది గ్రామములలో సయితము జూపముల పరమతిసమరములను మోస్తోడేకలను గ్రహించి తగిన మోచుకను జూపుచున్నది. ఇంతకేపుకలములలో 9 సంఘములు స్థాపించబడుట మాత్రము కాదు సరికంటె 21 నుండి గణపవరములో గ్రామములలో సంచారముచేయ నున్నట్లు యెవ్వరిని తెలియజేయదు. బంతెత్తుతనము, స్వాధీనపత్యము, ఆసహనము మొదలగు దుర్గుణములను గ్రామములలో నెందరు కొరెను సంఘములు పనికిరావనిని రాకరించుచున్నది. యెక్కువకు తెలిసి సాక్షులములగు ప్రతిదేశములలోనే సంఘములను స్థాపించుట చేయు న్నుండు తక్కిన గ్రామములలో మార్గదర్శకులగు నవటకు నుండియుండెను. ఇటీవల నీసంఘములలో గొప్పంటిని వ్యయముగ ఒకరియొద్దనుండి ఆసిస్టంట్ కలెక్టరుగారి కృత్తిచాగేత్యరపు పంతులుగారు దురుచేసియున్నారు. వారు రామరాజుగారి కార్యోత్సాహమును మిక్కిలి క్షామించియున్నారు. స్వదేశిపాలనములలో సాధనములలో నెల్ల ముఖ్యతమములను పరమతిసంఘటికామము మార్చి వీరింతకర్తవ్యం, కట్టుదలతో, పరాధపరత్వముతో పాటుపడుచుండు తెలంగాణ ప్రకంసాపాత్రముగ నున్నది.

కాశీకుట్రకేసు.

ఈనెల 21 నుండి గణపవరము ప్రారంభమయ్యెను. నలినీ కమాండర్ 26 నెలలకు ఇంటిలో 15 సం॥ మార్చి నెల వరకు నున్నారు. తెలుగుసంస్కరణలకాల ముండెనయు. ఆంతరమున అయిటి విడిది మరల నటకు రాతనయు కొందరు సాక్షులు తెలియజేసిరి.

1913 సం॥ జూలై నెలలో నలినీ మేనాకాతములకు మండు చీటిని ప్రాసించిచ్చితినియు అందు నతడు వెళ్ళి సార్ల గొనెనెయు 1913 సం॥ ఆగస్టు నెలలో ఆకుపిడు చీటి ప్రాసించి దరియు దాక్కున సర్కారుగారు విడిదీరించిరి. వెంట విడిదీరినది ఇంటిని నలినీ మేనాకాతముచే తెలుసుకొనునెలలు విడుదలకల పోయెనెయు, ఒకసారి ఈడు తన సోదరుని కొట్టెనెయు, అంతచే తల్లి యాతని మందలించెనెయు, అనంతమున నలినీ గృహమును విడిచి పోయెనెయు, ఎప్పుడు విడిచిందియు చెప్పజాలనెయు ఇంటిలో కాపురముండె కొందరు తెలియజేసిరి. తాను విడిదీరినది 15 రూపాయల ను లిచ్చితిని నుద్దయ అనంతను సోదరుడు సాక్షు మిచ్చెను.

కళులకు మేత.

ప్రజల ఇబ్బందులు.

మార్కాపురం తాలూకా బొమ్మలాపురం గ్రామము కర్నూలు జిల్లాలో చేరిన నల్లమలలో నున్నది. మా గ్రామము చుట్టు కొలగోడలతో కొండలున్నవి. వర్షములు సమృద్ధిగ కురిసినప్పుడు పశువులమేతకు ఇబ్బంది నుండెను సామాన్యముగ కురిసినప్పుడు పశువులమేతకు బాధపడి కొండలమీద గడ్డి తీసికొని, వానిని కాపాడవలసినయ్యెను. వేసవికాలమున సమీపకొండలమీద గడ్డి అయిపోవుటచే మార్కాపురం కొండల 6-6 దాటిపోయి తెచ్చుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. ఇట్లుండగా 16 తేదీన మా గ్రామములలో కొందరు గడ్డికొలకు నుమారు 20, 30 మంది రెండు మైళ్ల దూరములనుండి లింగమానపల్లె ఆగ్రహారంలో చేరిన కుంగూడు అను ప్రదేశమునకుపోయి ఇద్దరు కుట్టవాండ్లొకరినొకరిని తక్కినవారు పీడనములకు దూరములను ఉదయము 6 గంటలప్పుడు గడ్డి కొయ్యుండగా 10 గంటల దూరములలో తటాకన వారిలోనొకనిమీద పెద్ద పులి దుమికెనది. పులి కుట్టవానిమీదికి దుమికెనతోడనే ఆకుట్టవాడు పెద్దకేక చేసి క్రిందపడినది. గాయములు కొద్దిగా తగిలినవి. నుఖముగానున్నాడు. వెంటనే రెండవకుట్టవాడు వచ్చి వచ్చి చూడగా పులి కుట్టవానిమీద కూర్చుండి యిటుటు చూచుచుండెను. అంత నాతడు పెద్దకేకలు పెట్టెను. కుట్టవాని కేకలు విని పెద్దపులి లేచిపోయి 2 గంటల దూరములలో కూర్చుని తక్కినవారు వచ్చి కేకలు పెట్టగా పారిపోయినది. ఇట్లే యెవ్వరైనా జరిగినది. కావున తాలూకాబోర్డువారు ప్రధానీకొని ప్రజలకిటువంటి ఇబ్బందులు భయములు లేకుండ జేయుటకు కొరడున్నాడు. గ్రామీవాసులు.

తెలిగ్రాఫుశాఖ.

ఇండియా యూరపురంతికాఖకు 1914-15 సం॥ త్వరమున రు. 1,85,509 లు నిర్మాణకార్యములకు వెచ్చించబడినది. ఆయాముల వర్షాంతమునకు వెనుకటి నిలబడినాడ రు. 1,53,10,885 లు. వర్షాదాయము రు. 25,87,768 లు 1913-14 కన్న రు. 570810 లు అధికము. వర్ష వ్యయము రు. 1818602 లు 1913-14 లో వ్యయము రు. 1161810 లు. వ్యయాధిక్యము రు. 156792 లు. నికరాదాయములలో భాగము రు. 1219164 లు 1913-14 లో రు. 805146 లు ఉక్కిరవారు ముద్దముల ప్రకటించిపుడు ఫోటోమెలిగ్రాఫు ఫువోగిగానుండెను హెచ్. డి. ధాయగారు యుక్తిగా పనిచేసిరి. ఒక ముఖ్యమైన తంతిసార్తకు టర్కి వారు పంపుటకు నిరాకరింపగా ధాయగారు దానిని ఫోటో దక్షిణమున నున్న మటలూరుకొద్ద నున్న ఓడిననాకకు పంపుటచేసి రాజప్రతినిధిగారి కంప్రచేసిరి. 3-11-14 న టర్కులు ఫోటోమెలిగ్రాఫు తగిలెనుకొరికా కార్యలములను స్వాధీనపరచుకొనిరి. ఉద్యోగులను వైరుచేసి బహిష్కరించెనది. వారము 27-11-14 వరకు నందెరి ఆపును జరలలు వారెలుగారు నెలలతో సాగి వాకరిమించి వాని విడిపించెనది. వారు వైడిబిగా నున్నపుడు తెల్లయం రాజువారి వై. వి. దర్శనయనుగారు వారికి సహాయము చేసిరి. 16-11-14 లు మైరునుండి ఫోటో వెల్లె తంతి చరల బాగుచేయబడినది. బ్రహ్మ వెల్లెదానినిగూడ మరాఠత్తు చేయ ప్రారంభించెనది. బ్రహ్మ 2-12-14 నకు కర్నూలు 31-1-15 న కార్యాలయముల తెనవబడినది. టర్కివారి స్వాధీనమున నుండి 107 మైళ్ల తంతి ఆలేనికి బాగుచేయబడినది. 1915 న సంవత్సర ప్రారంభమునకు కళోద్యోగులు చాలినట్లు కనబడలేదు ఆ సంవత్సరము మార్చి నెలలో ఇండియా చేత ప్రకాశముగని యుద్యోగుల సహాయము కొరబడినది. ఇ. ఎల్. భాగవత అను మానర్షింటు, అసిస్టెంటు వై కలెక్టరుగా నియమింపబడినది. ఇండియా కళాఖవాన చాలించెనది పంపిరి.

కమ్మతావుల వెనచల్లునది సువాసనా దవ్య రాజము

అలోపతి యొక్క కలిసిదికాదు. సుగంధపుష్పముల రసము. నాణ్యమిందువులు చేతిగుడ్డచే తేలికొనినవో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. వేదానిలయును నంగుతల నానందము గలిగించగలదు. మొత్తము 1-కి ... 0-8-0, మధ్యరకం ,, ... 0-12-0, పెద్దసా ,, ... 2-0-0, నుగంధ కార్డు ,, ... 0-1-0. వి. వి. చార్జి ప్రత్యేకము. సోలు విజయం:— ఆంగ్లో ఇండియా డ్రగ్ అండ్ టెక్నికల్ కంపెనీ, నెం 15 జూమూ వనీసు, బొంబాయి. మద్యగ్రామ విజయం:— మెహతా పు. మోత్రం మూర్తి, నెం 29, వై. బాబుగారి గోడె, భూలంగడి సమీపం, మద్యగారి.

THE 'ANDHRA MEDICAL JOURNAL' ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక.

(ప్రస్తుతము మూడు మాసముల కొకవార్తాయము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

మొదటి సంవత్సర సిద్ధముగానున్నది. వైద్య విద్యను బోధించు అనేక పద్ధతుల వైద్య కాస్త్రములకు గల సహజముల పరస్పర వైమన్యమును భిన్నాభిప్రాయములను పాటించక నున్న పద్ధతుల వైద్య కాస్త్రములయందును సత్వమును ఈ పత్రిక బోధించును. ప్రపంచమందలి నున్న వైద్య పద్ధతులను వానియొక్క సంక్లిష్టతను చదువరులు ఈ పత్రికా మూలమున గ్రహించగలరు. వైద్య సామాన్యముల గొప్ప వ్యాధులను గ్రహించి చికిత్స చేయు మార్గములను, వైద్యుని సహాయము లేకనే వైద్య కృత్తియందు లేజనము సామాన్య రోగులను కుదుర్చుకొను మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది. చందా సం॥ 1-కి 1-4-0 లు. విడిసంచిక రు. 0-6-0 లు. డాక్టరు టి. వి. సుబ్బారావు, ఎ. బి., (హోమోపతి) 98 ఆస్పా. కలెక్టరు మగ్గిను.

అమృతమునకు

మోటారు కారులు 1916 రకములు 18-22 H. P. మిక్సు వెల్ కార్. రు. 3250

20- H. P. ఒక లేండుకార్ రు. 4,500.

17- H. P. హామో బైలు కారు

రు. 5,000.

ఈ బ్రాడ్లన్నియు 5 స్టీలు గలవి. ఎల్కెట్రిక్ సెల్సువార్డు, ఎల్కెట్రిక్ లైటు, ఇతర పరికరములన్నియు, ఇం దనున్నవి మున్నవి. వచ్చేవారము డెలివరి యివ్వబడును కేటలాగులకు, నిరవిషయములకు మాకు ప్రాయము: ఓత్సకం వెని లిమిటెడ్, మదరాసు.

ఆంధ్ర ఆధెలిక్కు అసోసియేషన్

రెండు వందల డిముల ఈతేసందేము.

వైద్యులుగా రీ సంఘము ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేది ఉదయమున 5 గంటలకు జనమహాద్రవమున గోదావరి యందు జూపుదురు. ఆంధ్రదేశమున గల కాలేజీలో గాని తక్కిన పాఠశాలలో గాని చదువు విద్యార్థులు దీనికి సప్రయ అట్టి వారు దమయధికారలవ్వార ఒకరూపాయ ప్రతిదినము పంపవలయును. ఒక బంగారు గళకమును ఒక వెండి పతకమును మిక్కిలి సహాయములు వీయుండును నందెమునకు వచ్చిన వారికి అతగతమే సన్నిహితులు భోజనాది సహాయములు చేయవలెను.

గరిష్ఠ పత్రి నాగభూషణం, కార్యదర్శి, రాజమండ్రి.

రోమమారి

డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి వట్టించిన రోమములు రెండు వివిధములలో మొదలించి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కు ముంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును. అమృతాంజనం కిచ్చి, 109, ప్రేమోద్ధ, బొంబాయి 7, సంబులెట్టివీడి నడగాని.

ఆటోమోటార్ బహారు (జిప్సమ్)

అలోపతి యొక్క కలిసిదికాదు. సుగంధపుష్పముల రసము. నాణ్యమిందువులు చేతిగుడ్డచే తేలికొనినవో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. వేదానిలయును నంగుతల నానందము గలిగించగలదు. మొత్తము 1-కి ... 0-8-0, మధ్యరకం ,, ... 0-12-0, పెద్దసా ,, ... 2-0-0, నుగంధ కార్డు ,, ... 0-1-0. వి. వి. చార్జి ప్రత్యేకము. సోలు విజయం:— ఆంగ్లో ఇండియా డ్రగ్ అండ్ టెక్నికల్ కంపెనీ, నెం 15 జూమూ వనీసు, బొంబాయి. మద్యగ్రామ విజయం:— మెహతా పు. మోత్రం మూర్తి, నెం 29, వై. బాబుగారి గోడె, భూలంగడి సమీపం, మద్యగారి.

పురనిర్మాణము

ఆరవ యువన్యాసము

గతశనివారమునాడు హెచ్. వి. లాంచెస్టరు గారు 'గృహవనతి, పురనిర్మాణము' గురించి యువన్యాసించిరి.

గృహములలో కాపురము చేయుచున్నవారికి కావలసిన సౌకర్యములనుబట్టి గృహవనతియను మైయొంది పవలసియుండునని మీరు నెలవిచ్చిరి. పుజలకు తగిన గృహవనతిని కల్పించి పావుల కత్తి సామర్థ్యమును వృద్ధి చేయుటయే పురాభివృద్ధికి ప్రథమోద్దేశము. పుజల సౌకర్యములనుబట్టి పురయేర్పాటులుండవలయునని గాని పురయేర్పాటులనుబట్టి పావులు తమమంచి చెడ్డలను సరిపెట్టుకొన జాలరు. ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి పురనిర్మాణమునకు నుపయోగపడని అపట్టణములలో నుత్తమ పౌరజీవమును పెంపొందించుచుండునను పరిశీలించవలయును.

గృహనిర్మాణముచేయుచున్నవారి నింకొకవిషయముకూడ గుర్తింపవలయును. ఆర్థిక పరిస్థితులనుబట్టి గృహములనుబట్టి ఉద్యానములనుండవలయునని సర్వత్రోయంగీకృత మగుచున్నది. గృహోద్యానము లాలోగ్యదాయకములు. మరియు మానసికోత్సాహము నొసగును.

పాఠశాలములను విశాలమైన బహిరంగ ప్రదేశములందు టవలయును. బాహ్య శరీర మనోదృష్టముల వృద్ధి పొందుటకు తగినయనకాళములు ఉండవలయును. అధునిక పురములం దొకలోక మున్నది. తమయందున్న యుత్సాహ కత్తి ని వృద్ధి చేసికొని యానందింపకుండ పురప్రజలు ఏ సర్క్యునునో, చూచి యానందించుచుండును.

భారతీయుల సామర్థ్యము వారి సాంప్రదాయమునంతే యున్నది. హిందూదేశములో వారు తమకు కావలసిన గృహవనతిని వారు ఏర్పరుచుకొనవారు. వారు తమకు కావలసిన సౌకర్యమును వానివలన పొందుచున్నారు.

కాని వానియందు ఒక లోపముమాత్ర మున్నది. గృహములలో జన సమృద్ధియు విశేషముగ నుండును. విశోపాలోసాములొక కాలోచించి ఉన్నవానిలో గడపుకొని కాలక్షేపము చేయుచుండును. అందువలన వారు క్రిక్కిరిసి కాపురముండురు. హిందూదేశములో నట్లు కాదు. సా. ఘోకాభ్యంతరములనుబట్టి జనసమృద్ధియు వృద్ధి యగుచున్నది. ఒక మతము వారు ప్రత్యేకము నొకే ప్రాంతమునందు నివసించుదురు. అత్యవశ్యకముతో కలిసియుండరు. అందరు ఒకే వోటున నుండవలయునగాన జనసమృద్ధి మెక్కున ఇట్లే ఒక మతస్థులే కాదు. ఒక వృత్తియందున్న వారంద రొకవోటునే నివసించుచున్నారు. వీరు సమప్రదేశము వృద్ధి పొందుటకు విముండరు. జనమువృద్ధియైనకొలదిని ఇంటినికొకటి నిర్మింపవలసివచ్చును.

పీఠాధిపతిమైన ఇంటిని సోదరులు సంచుకొననవచ్చును కూడ వనతిని గమనింపరు. ఎందరన్నదమ్ములున్నను, ఇంటిని వాటాటువేసి పంచుకొందుకేగాని ఎవరో ఒకరు ఇల్లునుపుచ్చుకొని తక్కినవారు తమనాకుకు ప్రతిఫలముపొంది వేరుగ గృహములను నిర్మించుకొనరు. ఇంటినిబోలెడు వాటాను తమయదు. వనతినిచూడలే వూడరు. (ప్రజలు క్రిక్కిరిసి నివసించుట కలవాలుపడబోయినయెడల, ఆర్థికాభ్యంతరములను తొలగించుకొను భావము ప్రజలయందు నెలించును. దీనివలన ప్రజలెప్పుడును క్రిక్కిరిసియు యుండవలసివచ్చును. ఇదియతి తేయోక్తి కాదు. ఇంతకుండికంటె నీయింట్లో ఎవ్వకన మంది యుండకూడదని, అనుకూలుకుట కష్టముండదుకాని అట్లు నంచరించుట కష్టము. ఒకప్రదేశములో నింతకంటె మించిన ఇండ్లను కట్టకూడదని పురపాలనాధికారులు నిబంధనలు చేయుటకు కష్టముండదుకాని వాని సాచరణములలోకి వెచ్చుట నులభముకాదు. కావున క్రిక్కిరిసిన ప్రదేశములకు సమాపమున చక్కని నివేశనస్థలముల నేర్పరచి, నుండర నుండిరములను నిర్మించి జనులచిత్తముల నాకర్షింపవలయును.

సప్తమోపన్యాసము.

రాకపోకలు, వాణిజ్యముగురించున్నవీరుపర్యవసించుచు వాణిజ్యరక్తములే పురాభివృద్ధికి మూలమని ఇప్పుడు ప్రతివారు విశ్వసించుచున్నది నెలవిచ్చిరి. వట్టిజనులలో నెంతసరకు ఉత్పత్తి యగునో, ఎగునుదిగునులవివాహార మెంత జరుగునో, వర్తక వాణిజ్య సంఘములను కనుక్కొనినతేలును. ఇట్లవలన రెండుప్రయోజనములుండును. వాణిజ్యనిపుణులను, మునిసిపాలిటీలకును కుసుమరసంబంధ మేర్పడును. ఇందువలన పురాభివృద్ధి యగును. వర్తకము కేరళము తమ ఆర్థిక పరిస్థితి నే మారుకొక పురసౌకర్యము నున్న గురువయములను మారుకొనవలసియుం

విజయనగరము మహారాజా కళాశాల

జన్మదినోత్సవము

(మాస్ట్రీయ విలేఖరుల కథాంధరి)

విజయనగరము జనవరి 28:— నిన్నటిదినము మాపుర మందలి మహారాజా కళాశాలయొక్క సాంకర్ష్యోత్సవము మిక్కిలి వైభవముతో జరిగినది. కాని యే కాళణమునో గత సంవత్సరమున వచ్చినదంటు ప్రాచీనవిద్యార్థుల తీయేడు రాలేదు. ఉదయమున అయోధ్య మైదానమున వ్యా యాను కీడలు జరిగినవి.

సభా ప్రారంభము.

మధ్యాహ్నము కి గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడినది. మొట్టమొదట కళాశాలను స్తుతించుచు నొక స్వాగతము చదువబడినది. తర్వాత కళాశాలాధ్యక్షులు రావుబహదూరు కిలాచి రామానూజాచార్యులు గారు శేష సభ్యుల కక్షుమున సభాధ్యక్షులు రావుబహదూరు దుగ్గి రాం రామలింగస్వామి పంతులుగారి చరిత్రను జయలందరికిని గంభీరవాక్యములతో చెప్పిరి. సభాధ్యక్షులు తాము పోలీసునోగ్యులగు నున్నపుడు దొరతనపు వారిమెప్పు వడ నుటకు గూర్చి నొక్కి చెప్పిరి. తర్వాత వారి సంస్కృత పండిత్యమును, తాలూకాబోధ్యులైన డొంటు గానుమండి వామశ్రీచే మునున్న చక్రవర్తియగు నుండి సవిస్తరముగా సభవారికి తెలియజేసి వారికి ఉన్న తపీరము నభిషేకజేసిరి.

అధ్యక్షులు యువన్యాసము.

సభాధ్యక్షులు ప్రారంభోపన్యాసమును జదివిరి. నెమ్మదిగా జనువులచే పాఠము నెరుకటివారికి కొందఱికి వివరదేశము. యుద్ధమునుగూర్చి కొంతవారము చెప్పిరి. మహారాజా ఆనంద గజపతిగారిని గురించి తమయుత్సాహమును జూపిరి. వారి యాదార్యమును వారివిద్యాభిలాషను జ్ఞాపించిరి. తర్వాత గురజాడ అప్పారావుపంతులుగారి యొక్క ముఖ్య పీఠాధిపతి నూర్యసారాయణ శాస్త్రిగారియొక్కయు మరణములవలన కళాశాలకు ప్రాప్తించిన సమయముగూర్చి మిక్కిలి నగచెరి. జార్జి సార్వభౌమునికి జయమురావలెనని ప్రార్థించిరి విద్యార్థులు దేశీయగీతమును పాడిరి.

తదితరోపన్యాసములు.

విశాఖకుటుములో వ్యాయాసిగానున్న ప్రభుల లక్ష్మీ నరసింహం పంతులుగారు మనమాతృదేశ ప్రకటనచేసిరి. యుద్ధమును గూర్చి నెక్కుసార్లు చెప్పిరి. ఎనమందలముచ రాజభక్తి కలిగి యుండవలె ననియు మిత్రులందరి వారికి కొలది కాలములో జనులు లభించుననియు రూఢిగా జెప్పిరి.

చిర్రాపురా లక్ష్మీ వారాయణ శాస్త్రి గారు విజయనగరము మహారాజా వారి కుటుంబమునకు జయము కాలిలె నని కోరిరి. ఆనందగజపతి మహారాజా వారు జీవించి యుండినపుడు జయనగరముందు సాంధ్యనిశ్చయిద్యాలము మొకటి స్థాపనలె నని యొందించుచుండిరి చెప్పి ఇంగ్లీషుకళాశాలను సుస్కృత కళాశాలను పోషించుచు విద్యులకు తమ పురమును నిండుముగా జేసి విజయనగరపు మహారాజా వారిని జేసేల్ల జ్ఞాపించిరి. కొంత కాలమునకు నీవిద్యానగరము విజయనగరము నందీర్శముతో చుటదూకు ననిచెప్పిరి. కళాశాలాధ్యక్షులు రామానూజాచార్యులవారి విద్యాభిమానమును గూర్చి ప్రోత్సహించెరి.

మను తిరువురముగొన్నితీయించుటకు వారు పురవిషయములో కృద్ధ తీసికొన వలయు నని భావము కలుగుట. ఏయేసరకు ఎక్కడనుండి ఎంతవచ్చి వాపుచున్నవో, ఏ ముర్తమున వచ్చుచున్నవో మున్నగు విషయములకు పరిశీలించవలయును. ఎక్కడక్కడ పరిశ్రమశాలలు మున్నవి విచారమునో కూడ తెలిసికొనవలయును. ఇట్లు సలహాసంకల్పములను తెలిసికొనుటకున, రాకపోకల విషయము గురించి చెప్పి తెలియును. ఈ సందర్భముల రెండు విషయముల వాలోచింపవలసివచ్చింది. రహదారిమీద రాకపోకల సులభమును నవరించి, నెమ్మదిగ బోవునట్లు, త్వరితమున గెల్చునట్లును జేవలసి వని ప్రమాణములకు ధీమా చేసుకొంటే ముందు యొక్కటి రెండవది ఒక రహదారిమీద జరుగు ట్టి రాకపోకల సులభమును కల్గించు సందర్భములో, ఈ సమర్థము మరయుచు విద్యార్థులకు నట్లు ఏర్పాటుచేయుటకు వీలుగునా లేదా మన విషయము ఏవురమునైనను ఆర్థిక పరిస్థితి చక్కగ నుండవలసివో రాకపోకల సులభమును సరిచే నుటకుని యెందును ఈ సందర్భములో రోడ్డుప్రయాణముల కళ్లకు చేతులను ఎప్పుడూడరావలెనా కాపాడవలయును.

బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు మా కళాశాలకు జయముని దీనించిరి. ఆసంకల్పమున మా కళాశాలలోని విద్యార్థులకును గూర్చి మాచ్చుటించిరి. మిక్కిలి యనుభవముగల రామానూజాచార్యులవారి యధ్యక్షత కింద కళాశాల మంచిస్థితి యుండున్నదని చెప్పిరి. ప్రాచీనవిద్యార్థులను నూతనవిద్యార్థులను మిలితమును యుండునట్లే కళాశాల యభివృద్ధి యుండునని చెప్పిరి. దానిలే విశ్వవిద్యాలయమువారి పద్ధతులను వాగుగా బోధకముకొని వాని ననుసరించుటకు వీలయినదని నడిచిరి. కళాశాలలోని యుపాధ్యాయులకు బాలకులు ఆనోగ్యభావముతో మెలకుచుండిరనియు చెప్పిరి. కళాశాల క్రమముగా వృద్ధి పొందిన దని చెప్పి ముందుకుండు పరిశోధక పద్ధతులను గ్రంథప్రచారణ సభలను స్థాపించిన బాగుగ నందు నని వాడుచిచ్చిరి.

ప్రధానోపాధ్యాయుని ప్రభుత్వము.

రావుబహదూరు రామానూజాచార్యులవారులేచి కళాశాలకేరళపున ప్రభుత్వము చెప్పిరి. కళాశాల యభివృద్ధినిందినచో విశాఖాధ్యక్షులందఱును ప్రానికొనిరి చెప్పిరి. విశ్వవిద్యాలయపు పద్ధతులను బోధకముకొని వాని ననుసరించుటకు తగిన యత్నములు చేయునన్నామనిచెప్పిరి. కళాశాలలోని యుపాధ్యాయులు మునుపటికంటె నెక్కువ కాలముగా చెన్న ప్రతేల్లి విశ్వవిద్యాలయపు విషయములనుగూర్చి కనుగొనుచుండుట కుభయచకునని చెప్పిరి.

విద్యార్థుల యువన్యాసము

కళాశాలలో వి.వి., పరీక్షలచతువున్న వి. గోవింద రాజుగారు ప్రాచీనవిద్యార్థులయెడల శాధునికవిద్యార్థులకులభక్తి ప్రేమలనుగూర్చి చక్కనిమాటలతో చెప్పిరి. వారి యువన్యాసమునుండి ప్రాచీనవిద్యార్థులు నేర్చుకొనవలసిన యంశములు కొన్నిగలవు. దేశరక్షించి జగన్నాథం పంతులుగారు ప్రాచీనవిద్యార్థులకక్షుమున ప్రస్తుతవిద్యార్థులను మిక్కిలి గౌరవించిరి. నమనదీవిద్యార్థులకును ప్రస్తుతపువారికినిగల తారతమ్యమునుగూర్చి మాచ్చుటించిరి.

సాంఘిక విషయములు.

కోల్లూరుకలము గానున్న ఆదలికొలను గోపాలరావుపంతులుగారు సాంఘిక విషయములకు చర్చించుచు నొకయుగన్యాసమును జదివిరి.

వ్యాయాసి ప్రదేశము.

వ్యాయాసి ప్రదేశముందు జయమందినవారికి బహుమతులిచ్చి తర్వాత సభాధ్యక్షులు అంతోష్ఠవన్యాసము నిచ్చిరి.

మంగిలపు.

సభాధ్యక్షునికి పందసములతో సభియగి నెను.

రెండవదివచర్య

అది వారియు మధ్యాహ్నము కళాశాల ప్రాచీనవిద్యార్థులకును, ప్రస్తుతవిద్యార్థులకును, మర యితరసభ్యులకును, విందు చేయబడినది.

విద్యార్థి పయక సభ

సాయం కాలము 4 గంటలకు రావుబహదూరు దుగ్గి రాం రామలింగస్వామి పంతులుగారి యాధిపత్యము కింద విద్యార్థి పయముల చర్చించుట కొకసభ సమావేశమయినది. మూలకలము మైసూరునుండి ప్రధానోపాధ్యాయులకు జేరకొండి జగన్నాథం పంతులుగారు జేరభాషనో విద్యగకుపవలెననికప్పుడు ప్రజేత పరీక్షయందని వి భాగమున దేశనరిచ్చి భూగళము మొదలగు శాస్త్రములు నేర్పరలెనని తీర్మానము ను సాది చిరి. దానికవయము నేలవున ప్రసంగించిరి. తుదిక తీర్మానముగిరించుచుండిరి. కళాశాల నల్లనోత్సవగౌరవాధ్యముల మునునాడు కళాశాల నెలవులవలన కళాశాలాధ్యక్షులు చెప్పిరి.

జూన్ 10 కంట్రాక్టు దావా— యోధపురమునందు కొన్ని జూన్ 10 గనులు గలవు వాలో మండి ఆలోనామున తీయించుట కొక సంఘ మేర్పడినది ఆసంఘమునకు కలత్రాలోని మోయి రాయుని మోనుకిం వెలవారు కార్యనిర్వాహకాధికారులు వారు ఇ. మోచ. పియ్యుని గారిచేత కరానామాను వాపుయింనుకొని ఆయనను యోధపురమునకు పంపిరి. ఈ వ్యవహారమున అన్నిభగ్గులనుపోన కార్యనిర్వాహకుల కమిషనుకూడ పోను మిగిలిన వికరము లాధమున పియ్యునిగారు సగమును మోయిరాయుని మోనుకిం వెలవారు సగమును పుచ్చుకొనుటకు ఒక్కయింపబడినది. వ్యాపార మారంభింపబడిన పియ్యుని రెండుసాగులు సునిది ఆంగ్ల దేశమునకు పంపబడినది. అట్లుగా మొదటిసారి పంపిచ్చివలకు జమాఖర్చులు చేరినవి తిరువతి పియ్యునిగారు ప్రత్యేకముగ వ్యాపారము చేయ సాగిరి కాని అట్లు చేయునుండి రోధించెనని మోనుకిం వెలవారు కలత్రా మోకోర్టులో దావా చేసిరి. మోకోర్టు వారముల నుత్తరపు నొసంగిరి.

అన్నదానము:— సింహాచలము గ్రామముబోర్డుమూల
హెడ్ మాన్యు వ్యాకరణం సవ్యాసయ్య పంతులుగారు 14
లేదే సంక్రమణములోను గ్రామస్థల సహాయమువలన వీధి
లకు 100 మందికి అన్నదానము చేసినారు.

కలకత్తా వ్యాపారము:— 1913-14 సంవత్సరమునకు ఆదాయము రు 1,51,28,435 లు 1914-15 సంవత్సరమునకు రు 1,44,50,349 లు మొదటి 4 నెలలలోను తప్ప తక్కిన ఆన్ని నెలలలోను యుద్ధమువలన వ్యాపారము మందగించింది. ఆ మొదటి 4 నెలలలో మూత్రము గతిసంవత్సరముగా ఆ నెలలలో వచ్చిన ఆదాయముకన్న రు 1,81,000 లు హెచ్చుగా వచ్చింది. తక్కిన నెలలలో ఆదాయము తదిగోవుటచే దామాసాగు నెలకు 2 లక్షలు వధుము కలిగినది. ఈ పట్టుకు గూడ దీనిచూపు 1-2-15 క తేలికండి ఎరువులే దిగుమతులూ బాగుమీదను ఇకపామ్యలమీదను తప్ప తక్కిన అన్నిటి మీదను పన్ను విధింపబడినది. వీరివలన నెలకు 2½ లక్షలూదాయము వచ్చినది 1-4-1916 నుండి ఆరెండు సరకులమీదను గూడ పన్ను విధించెదరు. ఇదివరకు అడ్వాన్సువ్యాపారము జరిగియుండటచే విధింప మీలతకపోయినది. వీరవలన నె. కింగ్ 1½ లక్ష ఆదాయము కలుగగలదు.

పచ్చా జిల్లాలో నొక బుద్ధి పోటు:— నీరాజ్ గంజ్ నుండి బెజన బసు కేరకాల్ గ్రామ వాస్తవ్యుడగు జానీయిద్దీను అనువాని ఇంటికి 9వ కేజీ రాత్రి బంజుపోటు దొంగలు పోత వేసిరి. ఇంటి వారు భయపడి మేల్కొనిరి. జానీ ముద్దీను బల్లెముతో దొంగల నెదిరించెను. ఒక దొంగకు గాయము తగిలెను. వెంట నజో నీముద్దీనును దొంగ తీరబట్టి వారి బల్లెకొని యుండిరి. వేరొక ఇంటిలోనుండి నజో నీముద్దీను తల్లి ఆనమయమున నటించుచు తన కుమారుని బల్లెకొనియుండిన దొంగలనొక భయపడిన గొల్లెను నజో నీముద్దీను మరల దొంగలతో పోరాడి చచ్చెను. గాయపడిన తన సోదరుల సత్తుకొనబోవ దొంగలు చూపుచురి. ఇరువు రునుగూ లొన్నట్టిది. మూడవది దొక అరగంటలో మృతినొందెను. పోలీసు అసిస్టెంటు మామరింటెం డెంటు గారు వెంటనే ఆరుగురిని రివ దొంగల సత్తుచేసిరి. వీరు తామగనర కొనబడిన సొముల నొప్పుకొని తమ గవన కారుల పేరుల పోలీసు గారి కెట్టింపబడిన తెలియబెట్టెను. దొంగలలో ఒక్కొక్కరిని చిక్కితేను. వీరు మహమ్మ దీనులలో హీనులును.

విషయానుక్రమణిక.

భీమవరము తాలూకాబాబు, ఇతరవాక్యములు	2
విజయనగరము మహారాజావారి కళాశాల	3
పురనిర్మాణము	11
వృత్తాంతము	4
ప్రధానవ్యాసము	
యధము	5
తిట్టు	6
పర్రోహ నుజుసంగ్రహము	
విశేషతంత్రీవార్తలు	7-8
ఇంగ్లీషు తంత్రీవార్తలు	9-10
ఆంధ్రభాషలలాలు	11
స్థానిక వార్తలు	12

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం॥రము జనవరి నెల 25 వ తేది

మంగళవారము.

యుద్ధము.

మాంటిస్సీ సంగతి నేటికి నన్నివిధములను స్పష్టమయిపోయి యున్నది. లోబడిపోవు మాటలుగాని నిండుసంధికి సంబంధించిన మాటలు గాని ఎప్పుడును జరుగలేదనుట విదితము. ఆస్త్రియా జర్మనీలుకూడ ఏదో సంఘేత ప్రతిపాదేశములతో తప్పు జరిగినది యని చెప్పుకొనవలసిన స్థితిలో నుండుట చూడగా కొన్ని వార్తలవలన తెలియవచ్చుచున్నది మాంటిస్సీగో కొంత స్వేచ్ఛ చిక్కించుకొనుటకు తాత్కాలిక విరామమును కోరెను. ఇట్లయిన జిత్రమయిన నయ్యరములు వాటిల్లినవి యనుట విశదమగుచున్నది. ఏదిఏమియును మాంటిస్సీరాణియు రాజపుత్రియు ప్రాంసుచేరి పోయినారు. రాజుగాను బలములను దిట్టముచేయుచు వెనుక నిలిచినారు. యుద్ధ మెప్పటివలెనే సాగుచున్నది. అత్యేవియాలో తగిన ప్రయత్నములు చేయుటకు ఇటాలియా ప్రభుత్వమువారు సిద్ధపడియున్నారు. సర్వయా ప్రభుత్వము కాహూస్ట్రీవిలో స్థాపించబడినది. ఇందునకు గ్రీసురాజు అంగీకారము నిచ్చియున్నాడు. ఈయన్ని సంగతులను బట్టి యాలోచింపగా ఏడీయాటిక్కు రంగమున మాంటిస్సీగో పడిపోయె ననుపేరున మహాత్కారము లొనర్చు తలపెట్టిన శత్రువునకు నేమియు ననుకూలము కలుగలేదు. బాల్కనురంగమున నింతకంటెను చిత్రమయిన పరిస్థితియే శత్రువునకు సంభవించియున్నది. ప్రతిదినమును బలములను ఆరంగమునుండి వెనుకకు మరల్చుకొని తీసికొనిపోవు చుండు నట్లేవార్తలు నడుపుచున్నవి కాని యొక్క నాడైనను శత్రువు ముంగనకు నడుచు విశాసము వర్ధిత మగుట లేదు. ఇందునకు ముఖ్యకారణము రుష్యా యెప్పటివలెనే మరల విజృంభించుటయే యైయున్నది. ఇటీవల రుష్యా గలిషియా బెస్సరేబియా ప్రాంతములలో శత్రువును బాగుగా సమము నారంభించినది. ఇంకను నుత్తరమునను గ్రోడ్నో కోటలను బాగుచేయుచుటకు శత్రువు తలపెట్టి నాడను వార్తను బట్టి రుష్యా యొత్తిడి హెచ్చైన

దనుట వ్యక్తమగు చున్నది. ద్వీపకూసుకు సామాన్య దివాని అధికారులు వచ్చి చేరి పోయినారని కొంతకాలము క్రిందట వచ్చినవార్త ఆ వైపునను రుష్యావారు విజయవంతముగా కనిచేయు చున్నారనుటను నెరవేరినది. ఈ విధముగా రుష్యా రంగమున నుత్తరమునుండి బెస్సరేబియావరకును రుష్యాబలములు తేజస్సును జూపునపుడు శత్రువు బాల్కను రంగములనుండి తన దృష్టులను కొంత వరకైనను మరల్చుక విధిలేక వచ్చియుండు ననుటకు జ్యోతిష శాస్త్రజ్ఞుల ముసలము కాదు. శత్రువుయొక్క దృష్టి ఈ పగిది భ్రష్టులు కాగా మిత్రమండలి సన్నాహములు బలవత్తరము లగుచునే యున్నవి. కాహూస్ట్రీను స్వాధీనము చేసికొనుటయు ఏడీయాటిక్కు రంగమును కై పనము చేసికొను ప్రయత్నములు తలపెట్టుటయు నిదివరకే తెలియజేసి యున్నారము. ఈ పనికి ప్రెంచివారును ఇటాలియనులును సర్వయావారును కంకణము కట్టి నారనుట సూచితమయి యున్నది. పడమర దక్షిణములనుండి వీరు ఆత్యేవియాను కనిపెట్టియుండ ఆత్యేవియాలోకి పోవు శత్రువును ముక్కు తిప్పలు పెట్టుటకు సలూనికాలోని సైన్యములు ఏర్పాటులు చేసికొనుచున్నట్లు వార్తలున్నవి. మొనాస్పిరు వైపునకు మన సైన్యములు మార్గములను వేయుచున్నవి యట! మరెటు బాల్కను రంగమున మిత్రమండలివారు ఇంకను నెంతో జాగ్రత్తకడుచుండుటయు తెల్లమే. శత్రువు గీనువైపు దృష్టిలేని వాడగుటచేత మిత్రమండలి కొంచెమించుమించుగా గ్రీసునుండి యభ్యంతరము లేకయే ఈయను సమద్రమున తన యనుకూలములను ముందుకొని నారంభించి యున్నది. మన బలములు మిట్టివిదీప్యమమిద విడిచిసేయుచున్నది. ఈ ద్వీపము గ్రీసునకు చేరినదియే. తుర్కీకి సంబంధించిన ఆసియా ద్వీపకల్పమున దార్దనల్పునకు దక్షిణమున నుండు ఆఖాతమున సంస్థితమయి యున్నది. ఇది ఒక వైపున దార్దనల్పు ఒకవైపున స్కర్పాలను కాచుటకే గాక బల్గేరియాపైకి దండు నెడలుటకు నాధారభూమిగా నుపయోగించుటకు గూడ పనికి రాగలదు. తుర్కీయొక్క ఆసియాద్వీపకల్పమునకు తేరిన తటరేఖ కనతి దూరమున ఇదివరకే మిత్రమండలిచేతులలో నుండు ద్వీపములసంఖ్యకు దీసిసిగూడ చేర్చవయెడల తుర్కీకి గల స్వల్పసావి కానుకూలములును భంగముచేయుటకు దగిన సర్వపరికరములును మిత్రమండలిసమకూర్చినది. చెప్పవచ్చును. కానిస్టాంటినోపలునుండి సూయెజునకు వచ్చుమార్గము నంతయు ఏనిమేషమున నైక కాచుటకును నిక్రయత్నిము చాలి యున్న దనుటకును సంజేహము లేదు. ఈ రీతిగా శత్రువును దిగ్బంధన మొనర్చుట సామాన్యాలోచనలతో కూడికొననది కాదని చదువరులు గ్రహించవలసి యుండును. ఈ పని యంతయు జరుగుటకు కాలము వట్టకపోను వట్టిన వట్టుకాక. యుద్ధమనిననే మహా మృత్యుదేవతతో నృధాకాలహరణము. అందులో విజయ ముండుటకు నోర్పు ముఖ్య సాధనము. టర్పులో మిత్రమండలివారుదినదినమును బలమును పెంచుకొనుచు వచ్చుట సంభవించు చున్నదా లేదా యనుటయే మనము పరిశీలించవలసినసంగతి.

ఫలముసహజముగానే సకాలమునసమకూరగలదు. తూర్పు మధ్యధరాసముద్రమునుండి ఇంకను కొంత దూరము ప్రయాణముచేసితిమేని కాక్సుసురంగమునకు కేరగలుగుచున్నాము. ఇచ్చట మరల రుష్యా విజృంభించి తుర్కీని తరిమివైచుచుండుట కానవచ్చుచున్నది. ఎరిజరిము కోటలలో తుర్కీవారు దాగుకొనుటకు పడు శత్రుచుండుట విననగుచున్నది. వాసుసరోవర దక్షిణ దిగ్భాగమున తుర్కీవారు రుష్యాబలముల ముందర చెల్లాచెదరై పోవుటయు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈరంగమున తుర్కీవారి యుపజయ మనిన మెసపొటేమియా పరిషియాలలోను తుర్కీవారి యుపజయము సిద్ధ మగుచున్నదనియే యర్థము. పరిషియాలోను గూడ తుర్కీకి శృంగభంగ మొనర్చుచుండుబలము రుష్యాబలమే. ఆ దేశమున పశ్చిమపువైపున హామడకు దాటువరకును తుర్కీ-జర్మనీదండలను చెదరగొట్టుటకాక ఉరిమియా సరస్సుదక్షిణమునను వారిబలములను త్రుంచి ఉత్తరమున ఎంజలీరెట్టల ప్రాంతములలోని యల్లరిమూకలను చుట్టిపట్టి రుష్యాపైస్యములు దక్షిణపు వైపునకు తమదృష్టులను మరల్చి బ్రిటిషువారి పలుకుబడిభాగ మని యుద్ధమునకు ముందు పేరుకడి యుండిన నిర్వృతి పరిషియాలోని సుల్తానాబాదునుండియు కూడ నల్లరి శత్రువును నడుగంట పారదోలియున్నది. ఇంకను పరిషియాలో కొంతదని కలదనుట నిజమే కాని రుష్యావారద్దానిని త్వరలో తీర్చివైతు రనుట దినదినమును విశదమగుచున్నది. మెసపొటేమియానుండి మన బలములును నృధాకాలయాపనము చేయుచుండలేదు. మహత్తరమయిన పర్షము కుంసి రొమ్ము బంటిబురదలు మార్గమును నిరోధించుచు యుద్ధకార్యముల కాటంకములను గల్పించుచున్నను మన సైనికులు కుట్-ఎల్-అచారానుండి ఇరువదియైదు మైళ్లదూరమున పేక్ సాదుకడ తుర్కీదండలను మన వారు శత్రువునకు అపారమైన నష్టమును కలిగించినారు. 600 తుర్కీసైనికులు ఖయిదీలుగా పట్టుకొనబడినారు. పందలకొలది మడిసినారు. కొన్ని ఫిరంగులు మన వారి వశమయినవి. బాబలు వంతెనలు లేక యెక్కుగు దిగుడులగు నటవీసదేశము నవంత సానాసముతో బోలిన వారిలో హైందవ బలములు ప్రఖ్యాతనిగాంచినవి. ఈ విధముగా నీవైపున రుష్యాబలములు తుర్కీ యుత్తర సరిహద్దునుండి ఎరిజరిము పట్టణమునకును వాసుసరస్సు దక్షిణ తీరమునకును వ్యాపించి ఉరిమియా సరస్సునకు దక్షిణమునుండి హామడకునకును అచ్చటినుండి సుల్తానాబాదువరకును తమ శక్తిని వ్యాపింపజేసి యుండుట యర్థమగు చున్నది. మెసపొటేమియాలోని మన బలముతో నీబలములను చేరుకొనుట ఇట్టి స్థితిలో దూరపు మాట కాబాలదు. తూర్పురంగములలో పరిస్థితు లీ పగిదినుండ ఎడమతీరరంగమున నెప్పటివలెనే యుద్ధము విశేషాభ్యాసములు లేక జరుగుచున్నది. అన్ని సంగతుల నాలోచింప నింకను నీ యుద్ధమునకు ఆయుష్కాల మెక్కువగా గలదని చెప్పవలసియున్నది.

బంగళామున పట్టణపరిపాలనము.

ఒకవైపున నిరంకుశాధిపత్యములు సిడియుండి పడుచుండ నొకవైపున బాధ్యతలు ప్రభుత్వమున సహజహాసదృశముతోనే ప్రవర్తించుచున్నాడు. నేటి తంత్రీవార్తలలో నొకచోని ననుసరించి వారు పట్టణపాలకసంఘములకు 25వరకు మండలి దాని కంటే నెక్కువ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యముల నిచ్చుట తెలియవచ్చుచున్నది. 1910 వ సంవత్సరమున వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారి రాజకీయకార్యమును ప్రారంభించి, లక్షసూచనలకు పైబడిన యాదాయము కల నాలుగుపట్టణపాలకసంఘములను ప్రత్యేకకరణ వారికి కొన్ని కట్టుబాటులతో సంపూర్ణార్థికస్వాతంత్ర్యమును ఇచ్చి నేసిరి. ఇంతటి అదానవ్యయబట్టికను సిద్ధముచేసికొను కష్టమున జవాబుదారియంతయు పట్టణపాలకసంఘముల యయ్యెను. వంగరాష్ట్రపు పట్టణపాలకసంఘముల శాసనము ననుసరించి ఇచ్చుట వలన కలెక్టరులకు కలయధికారములవంటి యధికారములు ఆసంఘముల విషయమున కమిషనరులనువారికి గలవు. ఆ ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులచే నీయధికారములు పై నాలుగు పట్టణపాలకసంఘముల విషయమునను ఎంత తక్కువచేయుటకు వీలగునో అంత తక్కువ చేయబడియెను. కమిషనరుల జోక్య మింతస్వల్పముగానుండినను ఆ పట్టణపాలకసంఘములు స్వతంత్రముగా పనిచేసి ప్రభుత్వమువారి మన్ననకు చాత్రములయినవి. అందుచేత వంగరాష్ట్ర ప్రభుత్వమువారికి ఆ రాష్ట్రములోని నగరపాలకసంఘములను ఆర్థికవిషయములలో స్వచ్ఛందముగా విడిచిన యెడల ప్రజలే పడుచు చక్కగా కరవేర్చుకొందురను నమ్మకము కలిగి యున్నది. కాల్కికేలు ప్రభుత్వము ఆ కారణముచేత కమిషనరుల కిప్పుడు క్రొత్తగా నొక యుత్తరువును పాలించువారైనారు. 1910-వ సంవత్సరమున ప్రత్యేకము నాలుగు పట్టణ పాలక సంఘముల విషయమున కమిషనరు లే ప్రకారము ప్రవర్తించవలసిన దని యుత్తరువులు చేయబడియెనో అదే ప్రకారము కమిషనరులందఱును వంగరాష్ట్రములోని యన్ని పట్టణ పాలక సంఘముల విషయమునను ఇకముందు ప్రవర్తించవలసిన దని వారు తెలియజేసి యున్నారు. ఆ నాలుగు సంఘములకునై యుద్దేశపడిన నియమములే అన్ని సంఘములకు నుపయోగపడవలసిన దని నియమించినారు. కమిషనరులు పట్టణ పాలక సంఘములు సిద్ధముచేయు ఆదాయ వ్యయపట్టికలలో నేటినుండి ముఖ్యముగా రెండు సంగతులు మూత్రమే గమనించువారు కాగలరు. సంవత్సరాంతమున పడతి ప్రకారము ఆవశ్యకముగా నుండదగిన నిలువ యున్నదా లేదా యని చూచుట మొదటిది. అప్పులపై వడ్డీలు మున్నగు విశేషాంశములకు తగిన ఏర్పాటులు చేయబడినదా యని చూచుట రెండవది. ఇంతకుముందు వారి జోక్యము హెచ్చుగా నుండనోరు. ఇది యంతయు సంపాదక మగు వార్త యనుటకు సందియము లేదు. స్థానికస్వపరిపాలనావివృద్ధిని గోరునట్టి సర్వజనుల కృతజ్ఞతకును కార్మికేలు ప్రభుత్వము వాడు పాత్రులనుటకును సంశయము లేదు. అంతయు వారి యుత్తరువుమీదనే నాధారపడుటకన్న శాసనబద్ధముగా నుండుట మంచిది కావున వారు శాసనమునను అధికారమున మార్పుచేయింతురని నమ్మదగి యున్నది. మన రాజధానిలోని శాసనమును విమర్శకు వచ్చునట్టికి మన ప్రభుత్వమువారును నాయకులును కార్మికేలు ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువులను జ్ఞాపకముంచుకొందురు గాక యని కోరుచున్నాము.

మామూల్యము

నేను బ్రహ్మసామాజీకులకు నుదయము. మామూల్యమున ఏకాదశిదినము 86 సం॥ కిరీతము నువ్వీధుడగు రాజా రామమోహనరావులు కలకత్తానగరమున కట్టించిన ప్రథమ బ్రహ్మసామాజీ మందిరమున ఏకేశ్వరశాసనమున కయి బ్రాహ్మ్యులకు సమర్పించెను. ఆదివారముండియే బ్రహ్మసమాజ మిత్రమునం నాగ్రంభించబడినది. నేడు కలకత్తాలోని బ్రాహ్మ్యులందఱును మహాత్మ్యమునజేసి ఈశ్వరాధారముతో దినమునంతయు గడిపెను. ఈయత్నమునకయి కలకత్తా కన్యములకుండి య బ్రహ్మ్యులతావలంబకులు యూగదళ. బ్రాహ్మ్యులతో బాధ్యవిషయములలో మేమేకీభవించినను, ఏకీభవించకపోయినను, మనదేశపు-ముఖ్యముగా వంగరాష్ట్రపు-ఆర్థికవివరాలన్నిటికీ సమాజము విశేషముగా వోడ్పినదని చెప్పకతప్పదు. కీర్తిశేషులయిన గోఖలేగారు సామాజ్యకావనసభ కలకత్తానుండి డిల్లీకిపోవునప్పుడు వామన్ పిల్లల కలకత్తా నగరమునందు గోఖలేగారివలె చాలకాలము బాటుబడించినారు ఆనగరపు టాథ్యైతిక వాతావరణముఖమున కొంతదూరముననుండవలసింది తీరెను. ఇట్టి వాతావరణ నిర్మాణమునకు బ్రహ్మసమాజము తోడ్పడలేదని ఎవరగులరు? ఆంధ్రదేశమునందును బ్రహ్మసమాజములు వృద్ధియగుచు మత ప్రచారము బాగుగా పానుచున్నది. మా బ్రాహ్మ్యసోదరుల కీర్తనకాలమున సన్మంగళముల నందజేయుచున్నాము.

స్త్రీలు - స్త్రీవిద్య

హైందవ స్త్రీలు పరదాలలో దాగుకొనువారను ప్రతీతిని నా దేది తమ తేమలాభములను తామే యరని తీర్చికొన ప్రయత్నములు చేయుచున్నారను చిహ్నములు కాననచ్చుట సంకల్పింపకరము. మొన్నటి దినములా హోరు నగరమున స్త్రీమతి సరళాదేవి ఛాదరాజీ వి. ఏ. గారి యాజమాన్యము క్రింద నొక మహాసభ జరిగెను. ఆస్య సమాజపు రెండు చీలికలవారలు బ్రహ్మసామాజీకులును, దేవ సామాజీకులును, సనాతన ధర్మ పక్షపాతులును అనేకులు చేరుకుండిరి. విశోషయను శ్రీమతి కలెగారు సామాజీకులైన తెలుపుటకు హాజరైరి. మేల్కోట వేగము సాహెబ్ బాల్స్ కరు అతిభాగ్యులు సామాజీకులైన తెలుపుచు ఉత్తరము వ్యాసించిరి. ఇంత యుత్సాహముతో జేరిన సమావేశమున జేయబడిన తీర్మానములలో ముఖ్యమునది ప్రభుత్వము వారును నాయకులును నందఱును గమనింపదగియున్నాడు. స్త్రీవిద్యలోని విషయము గలగోపములకు జూపి ఆలోచనములనివారణకు గావలసిన ముఖ్యముల వాటినిచూచుట అధికార స్త్రీలతోను స్త్రీవిద్యయందభిమానముకలపురుషులతోనుమాడిన యొకయువసంఘ మేర్పరుపబడ వలసిదని సమావేశమైన సోదరత్నములుజూపిరి. ఈదేశములో స్త్రీవిద్యవిషయమున సాంబోధనయే లేదని దెల్పుటకును తొగిసిరిన నేటివరకు గారిప్పటికే చెప్పుట ముసికొనక హైందవవారి నులులమొరలనులించురా? ఈ చేరినవారు వారిముఖ కారణమురా? భేంబరెగారు చేసినను చేయవచ్చును ఉదారదౌర్జన్యభివృద్ధి గానో హైందవనాయక ప్రభుత్వమునైనా బూనుకొనట వ్యాయముగా నుండు నని మాయభిప్రాయము.

హైందవ వాలంటీరులు.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు చంద్రానాగూరులోని తమ హైందవ పాఠశాల వాలంటీరులుగా జేరి ఫ్రెంచిసామ్రాజ్యమునకు సాయముచేయవలసిన దని ప్రకటించినారు. అట్లు వాలంటీరులుగా చేరువారువెంటనే తక్షణనందవలసియుండును. అలనమ్మలుగాక నెలకు రు 80 లకుండు వారికి జీతమియ్యబడును. స్థానికాధికారులు వాలంటీరులుగాజేరు విద్యార్థకులకు యావసులకు కష్టానలెట్టినెంటుపదవులు ప్రాప్తింపగలవనికూడ ప్రోత్సహించుచున్నారట! ఈవిధముగా చంద్ర నాగూరులో వాలంటీరుల నేర్పరుచుట ప్రయత్నములు జరుగుచుండి ఇతరభాగములనుండి వచ్చిన హైందవ వాలంటీరులకు తక్షణము నిచ్చుటకు పురుషేంద్రో ఏర్పాటులగుచున్నవి. బ్రిటిషు పరకదాలలోని విద్యార్థకులకులకంటె ఫ్రెంచి పరకదాలలోని విద్యార్థకులకుల కేమిపందితులుగలరు? ఇచ్చటను మన విభుత్వమువారు ఎన్నడు ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారి విద్యార్థము నంగీకరించి ప్రవర్తించుకో! ఎన్నడు మన యావసులు ఆయాధమునై చేయవలె సామాజ్య కళుభంజనమున పాదుప పక్షమునహించుచున్నామని యుపాంగుడకో.

హిందూవిశ్వవిద్యాలయము-మైసూరు

మహారాజగారు. హిందూవిశ్వవిద్యాలయమునకు మైసూరు మహారాజు గారు రెండులక్షలరూప్యముల మొత్తపువిరాళ మిచ్చుటయే గాక పదిసంవత్సరముల కాలము సంవత్సరమునకు 1200 రూపాయలవంతు సాంవత్సరికపుటెని గూడ ప్రసాదించియున్నాడు. యుద్ధనిధికి నేబులక్ష లిచ్చినప్రభువు ఈయాదార్యము చూపియుండుట యొకవింత గాదు. తనసంస్థానమున నవీనవిశ్వవిద్యాలయము తలపెట్టుచుండియు గూడ సంకల్పారాళముగా కాశీపుర విశ్వవిద్యాలయమునకు దోడ్పడుట విశ్వయముగా మహారాజుగారియొక్క యప్రతిభావ విద్యాప్రియత్వమున నెరుకపరచుచున్నది. మనలక్ష్యపురు లెల్లమను నిట్టి గుణమునే కనుబరచగలగుదురే ఒక్కొక్క ముఖ్యభావమున నొక్కొకవిశ్వవిద్యాలయముమైసూరు బహుభుక్తకాలములో మన దేశమున స్థాపితము కావచ్చును. అట్టికాలముకు వచ్చునగాక యని కోరుచున్నాము.

పెరిస్యోనాకలోని ప్రయాణీకుడు:—పెరిస్యోనాక మునిగినపు డెండులోనుండి బ్రతికిన మేజరు సి. ఎం. ఒకలే గారు కేసరిహిందూనాకలో జంబాాయికి వచ్చిరి.

బర్మానెకోవచ్చు జడ్డి గారియెదుటనొకబందిపోటునిచారణ.—విచారణమున నొకయుద్ధము ఒప్పుటల ననుసరించి పోలీసువారు 31 దిం ఆరెట్టుచేసిరి. ప్రస్తుతము వీరు సబుడివిజయము మేజర్వీటుగారిచే విచారింపబడుచున్నాడు.

దారుణమునాత్యంశ.—కలకత్తాలో కళాకాలాపిధిలో వైద్యకళాశాలకరులుగ నుడునూదనఃట్టాచార్జి అకుసుభన్ సెన్ క్షయకుపోకితో కాల్పించుపబడెను. దుర్మరణనిచారణాధికారి విచారణనుసాగించి ఎవరిచేతనో చంపబడెనని తీర్పుచేప్పెను.

సంఘక్తరాష్ట్ర తల్లి నెటు గరవయ్యె:—సర్జేము మైసూరుగారు లక్ష్మీనుండి యానెల 29 వ తేదీ బయలుదేరి కాశీలో 80 ల గాయకు వచ్చేనెల 4 తేదీవరకు నుండును. 4వ తేదీ సాయుకాలమునకు లక్ష్మీకు మరలవత్తురు.

డక్కాచుండలమున కలరా:—ఈచుండలమున స్త్రీనగర పోలీసు స్టేషను పరిసరముల గత కొన్ని రూపములనుండి కలరా జేవత పెచ్చుపెరుగుచున్నది. వస్త్రీంకుండలమున చనిపోయిరి. అధికారులు జమీందార్లు డాక్టర్లును సులసహోద్యోజకములకు బంపిరి.

హైందవ విశ్వవిద్యాలయము:—విశ్వవిద్యాలయమునకు మైసూరు మహారాజువారు రెండులక్షలరూపాయల విరాళ మొసగిరి. సాలీనా 12000 రూపాయలవంతున 10 సంవత్సరములవరకు ఇత్తుచుచెప్పిరి. రాష్ట్రపు సత్సత్వమును మరి కొంతసామ్యు జరుకాగలదని కమిటివారాళ జేందియున్నాడు.

కాశీ కుట్రకేసు.—ముద్రులసాక్షుల విచారణ ముగియవచ్చుచున్నది. నిన్నటిదినమున మరొకందఱ సాక్షులు విచారింపబడిరి. నేటితో వారిసాక్ష్యము ముగియగలదు. విచారింపబడినసాక్షులలో చునిలాలు కర్మకాను ఆరువాడు ముఖ్యుడు. ప్రథమ ఫిర్యాదులో నీతడు ముద్రులకింద పేర్కొనబడెను. యువజనసంఘమువారుచర్య నీతకు వివరించెను. అల్పముగా రిలేని కాగినుకరిత్య యొనర్పిరి.

లాహోరుపాదీరీ హత్యకేసు:—ఈనెల 24-వ తేదీని మరలవిచారణ జరిగినది. పాదీరీగారునుజును సమీపగ్రామములవారును చాచుండిసాక్ష్యమిచ్చిరి. వారందఱను ఫిర్యాదీల కనుకూలముగ సాక్ష్యమిచ్చిరి. ముద్దాయిలవ్యాయవాది సాక్షులను క్రానుకరిత్య చేసెను. లాహోరు కుట్రకేసులో ముద్దాయిగ నున్న గందాసింగు ఫిరోజీమారు హత్యలోగూడ సంబంధముకలిగి యున్నాడు. అంతల కతనిని ప్రత్యేకముగ విచారింపవలెనని దొరతనమువారి రాజ్జాపించిరి.

పంజాబు విమానదళనిధి:—మొదట 20 విమానముల నిమిత్తము 45 లక్షపాముల స్టేటుసెక్రటరీగారికి పంపబడిన దీనియొక్క కార్యనిర్వాహములు తెలియబరదిరి. మరియొక అయిదువిమానములనిమిత్తము కొన్ని రోజులలో 11250 పాముల పంపబడును. మరి 11250 పాములు కొన్ని దినములలో పంపబడవచ్చునని తలచుచున్నాడు. అయిదువిమానములకుఫిరోజు భూడు, సింలా, కర్మాలు, ఇసాఖేలు కంగ్రాహిల్లు అనుపేరులుంచబడినవి. 17 వ చందాదార్ల బాలితామొత్తము 98/4 లక్షలు.

విరోధా మహా సంగ్రామము

పరానువిమానములు మొనాస్థిరుమీద బాంబులను వదలుట

పరిష్కారానాను ముంచిన జలాంతర్గామి టర్కివారి దని తేలుట.

మొనాస్థిరుమీద భారతము జరుగుట.

ఇంగ్లాండు

ఆదామనుంకమును రెండుసార్లు పుచ్చుకొనుట

లండను జనవరి 24. — ఆంగ్ల దేశమునకు ప్రధానకార్యాలయముగా గలిగి అధికారములతో వ్యాపారము చేయుచున్న వర్తకులకును రత్నసంఘములకును జేరుబడిన ఆదాయమునకును ఆంగ్ల అధికారముల దొరతనమునకును సమముగా పంచుకొనుటకు అంతస్సామ్రాజ్యవిధానము నేర్పరచి వ్యాపారకాఢముల అన్ని దేశములలోను ఆదాయమునకును నిచ్చుకొను బాధ తొలగించవలెనని ప్రేక్షకులవలన నూచించినది.

పరిక్షలు.

లండను జనవరి 24. — ఊరిలి-సాండుహార్టు కారాలలోను ఇండియాలోను అభ్యసనకాలాలోను చేరదలచిన వారు బ్యాచులలో జరుగు పరీక్షకు వెళ్లదలచినవారు ఊరిలిలో చేరుటకు 17 ఏండ్లును తక్కిన వోట్ల చేరుటకు 17½ ఏండ్లును వయసుగలిగి యుండవలెను.

పెనామా కాల్వ

పెనామా - జనవరి 24. — కాల్వలో గట్టుపడుట ఆగనంతవరకు ఎంతకాలమునకు కాల్వ నౌకావళియైనను కనుకూలమగునదియు ఏర్పరచుటకు చెప్ప వీలులేదని కర్నూలుగొయ్యదా జ్ఞాపకము చేసినది.

అమెరికన్ నౌకా కెప్తానునకు బహుమతి.

లండను, జనవరి 22. — తమకు ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారి సగిన పొందెడుబహుమతి మున్నవనివాని కొన్నిటి లివర్పూలు మొదలుగాను కెప్తాను ఫింపునకు బహుమాన మొనర్చుచు నున్నది. వారిలో ఒకరును మిట్టడించిన కతము 2829 చి అనువులవాడె. వీరిలో ఒకరునుండి లూజిటేయాలో చచ్చిరి. పదినిమిషములలో నావికులందరినీ కెప్తాను ఫింపునకుండుట అప్రతిమాన అంతమై యున్నది.

ఆయుధసానుగ్రహిణి హెచ్చించుట.

లండను జనవరి 22. — ఆయుధపరికరనిర్మాణద్యయమున పరిపాలిత ప్రతిష్ఠాపనల వెల్పుచుబుయు. కూలీలరేటు చేర్చుచుట ముఖ్యములై యున్నవి. బ్రిటిషు దీవులలోని నిర్మాణమున సాధ్యమగునంతవరకు హెచ్చించుట మరియొక భాగము. ఇందునలన ఆంగ్లేయుల నౌకానముదాయ ఆర్థిక నీతు లభివృద్ధి నొందగలవు. పరిపాలనాకార్యములవిషయమై ఆయుధసానుగ్రహిణి మంత్రివర్గము మెట్రోపోలిటెన్ పౌరులను తమకే ముగించుకొనునని తెలియజేయుచున్నది.

పెన్సానానాను ముంచుట.

లండను జనవరి 23. — ఒక తురుష్కజలాంతర్గామి ఈనాడు ముంచినదనియు, ఈవిషయమై తురుష్కలొక ప్రచురణము ననతికొలదిని నొందుచున్నది. తెల్లను తంతిసార్వభలన జేయుచున్నది. పెన్సానానాను ముంచుట అత్యుచము అమెరికానాను క్రాంత్యులులకు సంబంధించి సంతకమున కీ ప్రకటనము సమర్థింపగలదని అట్టియును జరగముల కలంచుచున్నాడు.

ఆంగ్లవైమానికుల ఆధిక్యత

లండను జనవరి 23. — జర్మనీవారి నూతన విమానములు మనవైమానికులకంటె ఉత్కృష్టముగ నుండెనని కొన్నివోట్ల వదంతికలిగియున్నది. కాని ప్రధానస్థానములకు బోయిన దీని అసత్యత స్పష్టముగాగలదు. మునుపటివలెనే మనవిమానములు క్రమవిమానములకంటె సామర్థ్యముకలిగియున్నవి. గత నాటి గయదు వారములలోను మనవిమానములయందు ప్రతిక్రమవిమానముకడకు బోయినవి. క్రమముల నూతనవిమానమునకు తుల్య

మగు యుద్ధవిమానమునకు కలదు. దీనివల్లనే జర్మనుల కనుభవములన బోధపడినది ఒకవయసునకు మన నూతనవిమానములు రెండు జర్మనువారి ఫోకర్ విమానముల కంటెని రెండు వేలఅడుగుల ఎత్తున బావిచివేయటనే ఫిరంగుల గాల్చినవి. అందుకను క్రమవిమానములలో నొకటి శేలగునానెను. ఇక వాటి నాంగ్లవిమానముల రెండవవానివైగాడ ఫిరంగులగాల్చి మొదటివానివలె నొచ్చెనని ప్రధానస్థానములయందున్న రూటరు విలేఖనుడు తెలియజేసెను.

విక్టోరియా క్రాను సందిన వీరులు నలుగురు.

లండను జనవరి 23. — గిన్నికర్త తమిళుల కాపాడుట మున్నగు ధైర్యకార్యములకు కార్యరణ ఆధ్వర్యమునకును లాభితులకర్త గాయపడిన యొక యువ్వోగిని కాపాడుటకు తన స్వాగతులు నర్పించిన కార్యరణ ఆధ్వర్యుడు ప్రేక్షకులకు విజయకర్త అగ్నిగోళములు వర్షించుచుండ బ్రతికి యుండగనే సాతి లెట్టుబడిన నలుగురిని తల్లివృత్తినిన కార్యరణ సేయ్యుచును మోహమున, లాభితులకర్త గాయపడిన నైనిపుల బ్రోచించుచును నైనిపుడు బానుకేఫీకిని విక్టోరియా క్రాను లొనగబడినది. 7 డి. యన్. ఓ. బిరుదులును. 31 మిలిటరీ క్రానులును నువ్వీధివర్తనకర్తలకు లనేకములను ఒనగబడినవి. లండను గెజెట్టులో ప్రచురింప గడె.

సర్జను జార్జిను యమ్. పి.

బొంబాయి జనవరి 24. — సర్జునిస్కాటు కాబర్న్ ను గా రాకస్మికముగ మరణించిరి. ఆ కారణమున ప్రజలసభ్యులలో హిందూదేశ వ్యవహారముల నెరిగినవారిలో వీరికొక్కరే అయి. బారీతును ప్రభుత్వమునకు వీరి కధికము. ఇది సంతకములనుండి వీరు సభ్యత్వము నున్నారు. సభవారి కీటు నయెడల అధిక గౌరవము లును. తమకు కలిగిన గౌరవములకు వీరు మంగళవారమునాడు సభ నామొక్క అభివందనలకు బడసిరి. ఈ ఆకస్మికగౌరవము వీరికి వచ్చుచు నుండెను. ఈయన రెండవసారిను రెప్పెనెంటు కాలిఫర్నియా డి. యన్. ఓ. పశ్చిమగంగానకుండి సెనెట్రై సభ్యుడాయెనని చచ్చేసి తలిదండ్రులతో గా నడుచుచున కనియచుండెను. ప్రభుత్వ తృప్తియు పురులు యుద్ధరంగమున తమకు లాభించుచున్నాడు. ముగ్గురు చిన్న ముగ్గురు పాతకాలమున విద్యాభ్యాస మొనర్చుచుండి రని ప్రేములవ్రతకు లంపను విలేఖనుడు తెలియజేసెను.

ఒక స్వీడనువాగు శోభించును.

లండను జనవరి 23. — న్యూ మార్కెట్ నుండి స్వీడనువకచ్చుమన్న స్టాకోలు ఆరు నాకలు ఆంగ్లదేశమునకు లివర్పూలుకు బోవచ్చి శోభించిరి. ఆనాకల నుకంతము నుంచి నేయబడెను. అదియంతయు బాహురవదార్థము. ఆనాకల బంగిట విస్తారము గానున్నది ఆబంగిటలో కట్టుకొనకైనది.

ప్రదర్శనశాలలకు మూసివేయుట.

లండను, జనవరి 24. — ఆంగ్ల దేశమున అన్ని మ్యూజియములుగా గాలరీలు మూసివేయటమే నొకతనమునాన నిశ్చయించిరి. దీనివలన నాటి 2½ లక్షల పావులు మిగులును.

ప్రాను

పరాను విమానముల కుట్టకీ.

పేను జనవరి 24. — పోయి బాన్సు, మొవెలులలో నుండు క్రమకందకములవై ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. అందువలన కందకములు కపరిమితమగు నవ్వము కలిగెను. మెట్టువర్తనము రెయిల్వేస్టేషను బాంకీములవై పరానువిమానములు 180 బాంబుల విడచెను. వీని రక్షణమున కొంత మరకొన్ని విమానములు వీరి ననుసరించెను. వీరికిని జర్మను విమానములకును యుద్ధము జరిగెను.

విమానములన్నటివై తీవ్రముగ ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. కాని ఒకటి తప్ప తక్కినవన్నియు మరల స్వస్థానము కేటకొనెను.

నెవ్విల్వెస్టునాస్టు ప్రజ్ఞతన జర్మనులు మందుగులకల్చి తీవ్రముగ ఫిరంగులగాల్చిరి. అనుతరమున ఆరానువెచ్చుకోడునకు పశ్చిమగంగానకు పరానునాస్టానమువై గదిగిరి జర్మను సేనలు మాప్రభుత్వం కిందకములలోకినిగూడ బోయ్యుకొనగలిగిరి. మేము తిరుగముట్టడించి వారిని తరిమివేసితిమి. ప్రస్తుతము కొన్ని మందలగజముల బాగామాత్రము జర్మనులయధీనమున నున్నది. మాఫిరంగిదళములు మరఫిరంగులును జర్మనుల నధికమున నవ్వముల పాలానమునె వని ప్రకటించిరి.

జనరలు హేగుగారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 23. — మెరికోర్టు నాలుగి గెంపిలలో మందుగులు కల్చబడినవి మాంచి ఫెలింగెయిలో ఆంగ్లసేనలు కత్తుస్థానములవై ఫిరంగులకు కాల్చిరి.

పరాను వొరతనమువారి ప్రకటనము.

పరాను వొరతనము బోబడి భారతీయుల సేనలొ న్యచ్చందనైనిపులకు చేరవచ్చును. వారు వెంటనే అభ్యాసమును ప్రారంభించవలెను. ప్రతిదైనిపునకును సెలవు 80 లు క్రితమును అలభ్యమును ఇచ్చుబకునని పరాను వొరతనమునాన ప్రకటించిరి. విద్యాధికులకు యువకుల విద్యరంగమున పానాప సామర్థ్యములను చూపినవో నారికి కెప్తను రెప్పెనెంటు మోహముగూడ నిచ్చుబకునని నావికోగ్యముల హెచ్చించిరి. అని చంద్రులగుండి తెలిపావచ్చునది.

ఒక నాటకము.

లండను జనవరి 24. కానెల కళ్యాణకృత్యము చేతతో మూడవములనాటకమును పరాను దేశపురము ప్రాయమునానా.

రుష్యా

రెట్టు స్వచ్ఛందనైనిపుల నామాసము

మెట్రోగ్రాను జనవరి 24. — కొందరు రెట్టుస్వచ్ఛందనైనిపులు పట్టణము బిజోహేయెర్ల ప్రాంతలాడి రెయిబాటనుచేరి జర్మను కావలివాని సమాచించి 10 గజముల దూరమునాటను ధ్వంసము చేసిరి. వారిలో నొకరు ఆకావలివాని దుత్తులును వొడుగుకొని నిలచి జర్మనునైనిపులతో రయిబాండి వచ్చుచుండగ గావచ్చునని జండా చూపించెను. ఆబండిచ్చి కట్టాటలొగించబడినందున లొంగబడి హాయింది 100 మంది జర్మనునైనిపులు చాతురై.

రష్యావారి ప్రకటనము.

మెట్రోగ్రాను జనవరి 23. — రష్యనులు తురుష్కసేనల విధ్యభాగములు వెంట దనుచున్నాడు ఈతురుష్కనైన్యములు బాన్సుమా పరోహిప్రాంతమునండి అతితొండకతో వెనుకకు బోవుచున్నది. స్టోల్ల ఆయుధసానుగ్రహిణులను రష్యనులు బట్టుకొనుచుండిరి. వెట్కె తురుష్కనైన్యముల బండిల నొనర్చిరి. ఎర్రెరకున్న పరిసరములకు వెట్కె తెనికలు తురుష్కనైన్య వెనుకభాగముకు కలగడి వెట్కెయందని ఖడ్గముపాలానండి నుమారొక వెయ్యిమంది కైదీలనొనర్చిరి. మిగిలిన వెనుకభాగపు కావలినైనిపులు ఎర్రెరకు బోయిరి. కొటలవై రష్యావారు తమ శత్రువుల పర్యయోగించిరి.

రష్యావారి విజయములు.

లండను జనవరి 23. — తురుష్క లింగకు ఎర్రెరకున్నములలోనికి సారిప్రాంతముండి. ఆయుధపరికరములు, ఆహార పదార్థములు మున్నగున వపరిమితముగా మానా లగుచున్నది. సాంసీకమున నుల్లానాబాదు కాక్రమించు కొంటిమి. జర్మని వారివ్రతిగిరి ఆతని ఆచరణను పారిపోయిరని మెట్రోగ్రాను ప్రచురింపబడెను.

రష్యావారు తురుష్కుల తరుముట.

మెట్రోగ్రాను జనవరి 23. — ఒక్కప్రధానసేనను రష్యావారు తమకుగా తురుష్కులు వికారిలై బాన్సుమసానోవర ప్రాంతమునండి పారిపోవుచున్నాడు. నైనిపుల తుపాకులను మందుగుండును ఆహారపదార్థములను రష్యావారు విస్తారముగ విశేషముకొనిరి. ఎర్రెరకు కొటలయెద్ద కానట్టులు బట్టు

అనంతరము ఆ శేఖరంబలమునది ఖడ్గములపాటుచేసిరి. వెయ్యం దని పట్టుకొనిరి. తక్కిన తురుష్క సేనలు ఎడ్లమునకు పారి పోయెను. కమ్మకాపు ఎడ్లములతోనుగూడ ఫిరంగులను కాత్తిరి.

ఇట్లు

సెర్పియూ దోరియులు.

లోను జనవరి 28 :— సహాయమునందు సేని ఆంగ్ల ఆమెరికాసంఘములవారు 2 వేలమంది సెర్పియూనులను బ్రెండింగ్ చేర్చిరి.

అల్బానియాలో ఇటలీవారు పోరులు.

లోను జనవరి 28:— అల్బానియాలో ఇటలీవారు పోరులు చేసెదవని అభిప్రాయమును ఇటలీసంఘము లాలోచించిరి. వారి తీర్మానము ప్రకటించబడలేదు గాని వారు దీర్ఘకాలము మొనర్చుట నిశ్చయము.

రోమలో సెర్పియూ ప్రతినిధులు.

లండను, జనవరి 28:— 70 మంది సెర్పియూ ప్రతినిధులు రోమునకు వచ్చిరి.

పోవుగారు సంక్షిప్తములు.

లండను జనవరి 28:— తెలిసియు శత్రువుల సంక్షిప్త స్వార్థంతోగ్గమును చుట నిష్పక్షమున ఆ శత్రువులకు కలిగింపబడిన నష్టములను పరిహరింపవలయునని తగిన ఏర్పాటులను బాగుచేయునట్లు సేన సాధిక ప్రయత్నించుట పోవుగారు చెప్పిరి. పోవుగారు ద్వంద్వమునకు ఇటీవల తెలిసినవైన తెలియని సుతకులను చెప్పెనని న్యాయాయుగండి తంతి వాస్తవమైనది.

గ్రీకు

వరాను విమానముల దాడి.

సహాయకా జనవరి 28:— ఈనెల 28 వ తేదీ 45 వరాను విమానములు మోనాటిరునై దాడిచేసిరి. రైలుస్టేషనులైన బాబులు, బాగ్నిలు, సుయగుండుగల్లు మున్నగు వారి కన్నిటిని చాలనష్టమునకు కలిగించిరి.

గ్రీకుమిత్రముండలి యుద్ధావధానము

ఏథెన్స్ జనవరి 28:— గ్రీకు శత్రువులకు మిత్రముండలి వారు బదులిచ్చుటకుగూర్చి వ్యవహారము పరిష్కారము కా నున్నది.

సెర్పియూ దోరితనము.

ఏథెన్స్ జనవరి 28:— సెర్పియూ దోరితనమున కచ్చు సంధి స్థాపించుటయందు గ్రీకుల కేమియు ఆటంకములేదు. మేసిడోనియా క్షిత్తుల కైడిలను బాగ్నత్ సెట్టుచును గూడ గ్రీకువారిని. కాని ఇంకరక గ్రీకు సెర్పియూల కరణాలు తెక్కండుండిరి. వారు కూడించిరి.

గ్రీకుదేశపు హక్కులు.

ఏథెన్స్ జనవరి 28:— సోఫోపాలోస్ విశేషంతో కానిస్టాంటినోపాల్ గిటుల నుడిచిరి. “యధాకాసన సములు జరిగెదమని యంత్రులు వాలో చెప్పబడిన సేన ముఖ్యముగ సంగీకరింతును. ప్రతీకలు భారతాంగ ప్రాయములను సేవ్యం తరము కలిగింపబడలేనని కోరువాడనుగాను. కాని గ్రీకుదేశము అత మహోన్నతము గలిగియుండిరి గ్రీకుపత్రికలు తమ యభిప్రాయములను తెలుపుటకు సేవంగీకరింపజాలను. విదేశముల వారు గ్రీకుదేశపు హక్కుల సంధ్యంతయు కలుగునట్లు దేశ మున వ్యవహరింపబడలేదు. ఇంకతేడంద విశేషములను గ్రీకు పత్రికలు వడబరిలేదు.

మాంటిస్ట్రో

మాంటిస్ట్రో సమావేశము జరగనుట తెలిసింది.

అల్బానియా జనవరి 22:— మాంటిస్ట్రో లాంగ్ తెదారము సమావేశములో తప్పేదియో జరిగియుండలే ననియు; అల్బానియాపత్రికలు తెల్లపెల్లగ ప్రజల కెం గింపుచున్నవి. తన ఆయుధముల కొరక మాంటిస్ట్రో సేనల నిరాకరించిన వని తెలియవచ్చుచున్నది.

మాంటిస్ట్రో బల్గరుపరిపాలనము.

లోను— జనవరి 28:— బల్గరు పులిటెక్సు ఆస్ట్రీయా వారు సెటింటి గగర్నరుగా నియమించిరి. ఆతడు మొట్ట మొదట పట్టణమున ఉరికొర్రుల సెట్రించెను.

మాంటిస్ట్రో శత్రువశము గాకుండుట

ఆస్ట్రీయావారి సమాఖ్య.

అల్బానియా జనవరి 28:— మాంటిస్ట్రో లాంగ్ పోవుట జర్మనులకు ఆసంగీతీకరముగ నుండుట నిష్పత్తింపబడ ప్రయోగపడిన ప్రాంతవర్తన జీటుండు ప్రతీకలను కానననును. సంధిరాయవారము తెలిపావుటను గూర్చి ఆధికారు లీదమయ మును నియమింపకపోవుట చాల విచారకరము. ఇది నిజమై నో జర్మనులకు చాల నొప్పి కలుగజేయును. అందువలన తాకాదియయిన గూర్చి విమర్శల ప్రాయము మూలినని ఈపత్రికకు వాగిన.

ఆస్ట్రీయావారి సమాధానము.

తెల్లిన వార్తాపత్రికలు ఆస్ట్రీయావారి అధికార ప్రకటనను నొకదాని వెలువరించి దొంతమువారి మానము కాపాడుచున్నది. “కోర్టు వాగా లేకపోవుటచేతను, దొరత నము అధికముగ నుండుటచేతను తెలిపాడు ఉత్తర సౌకర్య ముల లేకపోవుటచేతను మాంటిస్ట్రో దొరతనమువారు తమ సేనల నిరాయుధముల కొరక చాల చిక్కిన పడుచుండిరి. సేనలలోను ప్రజలలోను కొంత భాగమునకు మనకు లాంగుట నున్న ఆల్బానియన్లకు ఇంకను కుచ్చముగ బోధకడలేదు” అని యావ్రకటనమున తెలియబడినది.

మెసపోటేమియా

మెసపోటేమియా యుద్ధము.

వీరవర్తనకు బహుమానములు.

లండను జనవరి 28:— మెసపోటేమియా యుద్ధము నను అందు ముఖ్యముగ 28 సెప్టెంబరుతేదీన కుటలమారక చర్యను ప్రోత్సహించుటతో చరించిన కొందరు కమిషనులేని ఉద్యోగులనును సైనికులనును ముసల్దార్ల వర్తనచేతను లాంగ్ బడెనని లండను గెజెటులో ప్రయోగపడినది. కాల్బోర్నలూ తె మెక్కించి, అర్జిలు, సదలెండ్సు, యస్. రిటూ పీటలకా పతకములందరిని. కామెలు నాకవై మరఫిరంగులవద్ద కొర్ర మును గనుపరచిన కాల్బోర్న టి. బాన్సు ఆర్. హెచ్. సేనలు గార్లకు కూడ పతకము లందచేయబడినవి.

మెసపోటేమియా యుద్ధము.

కుటల అమావారు 25 మైళ్ల దూరమున దక్షిణభాగ మున మెగ్గెనునదికి ఎడమగట్టున జరలలు అయిల్లుగుగారు ఈనెల 20-21 తేదీలకు టెక్కులనుతలపడిరి. టెక్కులకు సహాయసేనలు వచ్చిరి. తీవ్రతరయుద్ధము జరిగినది. ఇత విజయలోను చాలామందిపోతులేరి. వర్షము కురియుటవలన మెగ్గెనునది పొంగినది. టెక్కు సేనలకెదుట ఆంగ్ల సేనల కం దకములలో నున్నవి అని ఆధికారులు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయా మాంటిస్ట్రో భీతి.

జూలిట్ జనవరి 22:— వైస్యలకు శత్రువులకు వశము నొప్పు హెచ్చించబడినది. ఇందువలన ప్రజలు భీతియిచ్చుచున్నరు. దీనిబట్టి ఆస్ట్రీయావారి వైస్యల అధికముగ నష్టమైనది ప్రజలు తలచుచున్నరు.

స్వీడను

కొంగ్రెసుజు మొగుతుతి.

లండను జనవరి 28:— స్వీడనువారు కొంగ్రెసుజులవలన నిర్యాదించుటకు స్పష్టకారణముగాదని స్వీడను సాహ్యగులు తెలిపిరి.

అల్బానియా

అల్బానియాలో కరువు

అల్బానియా జనవరి 28:— అల్బానియాలో ఆహార పదార్థములు కొరతకులేదు. 4 సంవత్సరములు యుద్ధము జరిగిపిచ్చుట ఈదేశము నివాసులదగలుగుట యసాధ్యము. ఆమెరికావారు తెలిపిరి.

హాలండు

హాలండు వరదలు

ఆమెర్స్టెడం జనవరి 28:— ఓయట్టు భోగ్యములలో సదులింకను పొందుచున్నది. చాలయిండ్లుకూలముట సిద్ధముగ నున్నవి. పర్యటించుటలో దక్షిణగాలి వీచిననుగూడ వరద విస్తారముగ వచ్చినది. దక్షిణభాగమునందలి కొత్తపేటలోని వారందరును తీచిపోయిరి.

జపాను

తూర్పుదేశముల భావి గాజ్యాంగవిధానము

లండను జనవరి 28:— గాగిండుద్యాయ మిఖెలోవిట్సు గారిరాకవలన అన్ని తెగలలోను కమ్మకారి దేశపు పోయు ఖ్యము హెచ్చినది. జపానుపత్రికలు వాగినవి. వీరిల నున్నంతకాలము కది నెట్లు సమావేశములను, విదేశయంత్రము చక్రవర్తిని వర్ణించుటయు అధికమయ్యెను. తూర్పుదేశముల యొక్క భావి గాజ్యాంగవిధానము త్వరిత వేగమున ముఖ్యము పత్రిక తెలియజేయుచున్నవి

జపానులో రహస్యప్రతినిధి.

లండను 28:— జపాను రహస్యప్రతినిధి జపానుకు వచ్చిన సంకల్పమును యంత్రులసమావేశములు, విదేశరాయశాసన చక్రవర్తిగారికో వాలోచించుటలు, విస్తారముగ జరిగినవి. ఏవో ముఖ్యవిషయము త్వరిత వ్యవహారమున జపాను లోని ముఖ్యపత్రికలు వాగినవి.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

నోటీసు.

1-4-1916 మొదలు 31-3-1917 వరకును ఈదిగువ కంట్రాక్టులు కార్పొరేషను కచేరియొద్ద ఆయాతేదీలను మధ్యాహ్నము 1 గంట మొదలు వేలము చేయబడును.

2. వేలముపాటు పాడగోరు వారందరును కార్పొరేషను వినియోగిస్తేనులో సాముధరావతుచేసి రసీదుపుచ్చుకొని వంపవలెను. ఆసాము వేలము పాటగోజున యిచ్చెదమనిన సంగీకరింపబడదు.

3. మొల్లుడిపాట్లమెంటు కన్వల్యెన్స్ శిక్ష నులో వాడుచేసిన వేలము వరతులు తెలియును

4. 1-4-1916 మొదలు 31-3-1917 వరకు మొలాపూరు వాట్సు మీదనున్న కొబ్బరి చెట్లకుకల్లు గీచుకొను హక్కు 3 సంవత్సరములకు వేలము చేయబడును.

కంట్రాక్టువివరము ధరావతు మొత్తము వేలము తేది 5-2-16

1. ఎర్రపు సత్తుకొర్రపోవుట.	
(ఎ) కొరుకుపేట గోతులభూము	రూ. 100
(బి) బిరుకిల్లురోడు, పైర్లింగురోడ్డు	
కెత్తపోగులు	100
(సి) మొలాపూరు వాట్సు	100
2. వసువుల గెత్తము సత్తికొనిపోవుట	
(ఎ) కోచేను- బేసినుబ్రిడ్జి ఎడ్లపాకలు	2)
(బి) స్వశాసములోని ఎడ్లపాక	10
(సి) మనీగా సత్రము ఎడ్లపాక	10
(డి) చూళి ఎడ్లపాక	10
(ఇ) హానిమరోడ్డు ఎడ్లపాక	10
(ఎఫ్) కృష్ణాంపేట ఎడ్లపాక	10
(జి) బార్బర్సుబ్రిడ్జి ఎడ్లపాక	10

3. సెంట్రలుగ్రాము దిపోలో కార్పొరేషను ఎడ్లకు సరుకులను సప్లయచేయుట వేలము తేది 5-2-16

(ఎ) గోధుమపొట్టు	1000
(బి) శనగలు	500
(సి) ఉలవలు	500

ఆయాపాకలకు గడ్డినిసప్లయ చేయుట ఒక్కొక్కపాకకు రు 250 వేలము తేది 5-2-16

మొలాపూరు వాట్సుమీదనున్న కొబ్బరిచెట్ల కల్లుగీత 20

చుకరాను కార్పొరేషను } జె. సి. మొలొనీ, అధ్యక్షుడు.
మొల్లుడిపాట్లమెంటు }
20-1-1916.

THE GREAT WAR.

French Aircraft Bombards Monastir.

MESOPOTAMIA OPERATIONS: SEVERE FIGHTING.

Sinking of the "Persia": Turkish Submarine's Act.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Double Incometax.

The "Times" Suggestion.

LONDON, January 24.

Dealing with the question of Double Incometax the "Times" suggests an Inter-Imperial arrangement whereby incometax of Colonial Merchants or Companies with offices in Britain should be equitably divided between the exchequers of the Mother Country and each interested Dominion so as to relieve the firms of separate liabilities to incometax under a different Government at all their places of business.

Four V. C. Heroes.

Gallant Rescues of Comrades.

LONDON, January 23.

The "London Gazette" announces the award of Victoria Crosses to Corporal Alfred Burt, 1st Hertfordshires, for removing a fuse from a bomb, and saving his comrades at Guinchy; Corporal Alfred Drake, 8th Rifle Brigade, who gave his life to save a wounded officer near Labrique; Corporal Samuel Meekosha, 6th West Yorkshires, for saving at least four lives, by digging out men who had been buried, under shell-fire on the Yser; and Private John Caffrey, 2nd York and Lancasters, for rescuing the wounded under fire at Labrique. The award is also announced of seven Distinguished Service Orders thirty-four Military Crosses, and many Distinguished Service Medals.

Museums and Art Galleries.

Closed in Great Britain.

LONDON, January 24.

Government have decided that all public Museums and Galleries shall be closed, on grounds of economy. The step will be the means of saving quarter of a million sterling annually.

Age Limit for Cadets.

To be Raised from June Next.

LONDON, January 24.

The lower age limit for candidates for entrance to Woolwich, Sandhurst or the Training College in India will be raised to seventeen for Woolwich, and seventeen and half for the others from the time of the examination in June next.

Presentation to "Arabic" Captain.

An Unexampled Feat.

LONDON, January 24.

The Lord Mayor of Liverpool presented Captain Finch, Captain of the "Arabic" with a piece of plate awarded him by the British Government.

Admiral Stileman mentioned that 2,329 lives had been lost on liners and other vessels as a result of submarine attacks. Of that number half were lost on the "Lusitania." Capt. Finch's feat in saving four hundred in ten minutes was unexampled.

Increasing the Munitions Output.

Main Provisions of Government Labour Dilution Scheme.

LONDON, January 24.

The most important provisions of the Government's scheme for the dilution of labour are the wide extension of controlled establishments and the standardisation of wages, and also the utmost possible home production of munitions, thus helping the British financial and shipping positions. It is announced that the Ministry of Munitions will take over the Hotel Metropole for administrative purposes.

Sinking of the "Persia".

Act of Turkish Submarine.

LONDON, January 24.

Telegrams from Berlin declare that a Turkish submarine sank the "Persia," and that an official Turkish statement will be published on the subject.

The Austrians and Germans hope that this will settle the "Persia" as far as the United States is concerned.

British Airmen's Superiority.

Our Reply to New German Methods.

LONDON, January 24.

Reuter's correspondent at headquarters says: "After a visit to the headquarters of the Flying Corps I am able to refute completely the assertion made in some quarters that our airmen are being bested by the new German Fokkers. We maintain our ascendancy more effectively than ever. The figures show that during the past four weeks five of our machines have been up to every one enemy aeroplane. The moral effect of the greater activity of our airmen has been proved to be immense." The correspondent adds: "I am able to announce that we possess a battleplane which is a very effective response to the

Fokker, and the Germans well know it from experience. On one occasion one of these new fighting planes sighted two Fokkers at a height of two thousand feet, and immediately directed a furious end on fire at the leading Fokker which, control having been lost, dived erratically. The British machine then opened fire at the second Fokker when a hundred feet above it, and sent the German spinning uncontrolled downwards.

France.

The Cavell Murder.

Inspires a French Play.

LONDON, January 24.

Two well-known French playwrights are completing a three Act play entitled the Murder of Edith Cavell.

Russia.

Lettish Volunteers' Exploit.

LONDON, January 24.

PETROGRAD:—A brilliant raid on Libaoumey railway has been made by Lettish volunteers. They crawled up to the line in broad daylight, killed the German Sentry, and cutten yards of line, then a Lett dressed in sentry's cloak gave line clear to the approaching troop train which was smashed up and a hundred were killed.

Continued Russian Successes.

LONDON, January 24.

A Petrograd communique says the precipitate retreat of the Turks in the Erzerum region continues. We continue to capture munitions, artillery and provisions and a great number of prisoners. In Persia we have occupied Sultanabad. The German Consul and the band formed by him fled.

Italy.

Serbian Deputies in Rome.

LONDON, January 24th.—Seventy Serbian Deputies have arrived in Rome.

The Pope and Peace.

Belgium's Claims for Justice.

LONDON, January 24.

A New York telegram states that the British Embassy announces that a distinguished Belgian Priest, lately received by the Pope, states that the Pope told him he would never consent to offer his good office for the re-establishment of peace unless Belgium had all her territories, liberties and international rights restored, without prejudice to her claim for adequate indemnity and the restitution of private property.

Greece.

Sovereign Rights of Greece.

The King's Views.

ATHENS, January 24.

King Constantine, in an interview with a correspondent of the "Russkoe Slovo," said:—"If Ministers approach me with regard to Martial Law I shall certainly approve. I have no intention of attacking free speech, but I cannot allow Greek organs to put forth judgments which wound my Greek feelings. It is inadmissible for Greek papers to appeal to foreign countries and invite them not to shrink from interfering with the sovereign rights of Greece."

The Allies and Greece.

LONDON, January 24.

ATHENS.—The Greeco-Entente loan negotiations are progressing favourably and nearing conclusion.

French Aircraft Bombards Monastir.

LONDON, January 24.

SALONIKA.—Forty five French aircraft bombarded Monastir on January 23rd and heavily damaged the railway station, the railway lines, barracks and ammunition depots.

Serbian Government and Corfu.

Greek Government's Attitude.

LONDON, January 24.

ATHENS.—It is announced that the Greek Government sees no objection to the establishment of the Serbian Government at Corfu and is also disposed to undertake the care of prisoners from the Macedonian campaign though it points out that it already has numerous Greek and Serbian refugees.

TELEGRAMS.

Japan.

THE RUSSIAN ENVOY'S MISSION.

An Expected Announcement.

LONDON, January 24.

The Japanese newspapers say that the visit of the Grand Duke Michaelovitch has materially advanced the prestige of Russia among all classes. The frequency of Cabinet conferences and Foreign Ministers' audiences with the Emperor during the Grand Duke's stay have aroused general speculation. Responsible newspapers state that a definite agreement regarding the future of the Far East will shortly be announced.

Mesopotamia.

Operations in Mesopotamia.

DELHI, January 25.

A Press communique says:—General Aylmer continued his advance on the 20th January and on the 21st attacked the enemy who were imposing on the left bank of the Tigris, 25 miles down the stream from Kut-el-Amara. The Turks had been reinforced and severe fighting with heavy losses on both sides took place throughout the day. The weather condition continues to be very severe with strong winds and heavy rain causing an unusual rise in the Tigris which is hampering our operations. General Aylmer's force is entrenched facing the Turkish position.

Mesopotamia Campaign.

Rewards for Gallant Conduct.

LONDON, January 24.

The "London Gazette" announces the award of the distinguished Conduct Medal to a number of non-commissioned officers and men for conspicuous gallantry in Mesopotamia, especially at Kut-el-Amara on September 28th, 1915. The recipients include Corporals J. McCombie, Argyll and Sutherlands, and S. Reed, Royal Garrison Artillery, both on the Indian Army unattached list, and also Corporal T. Bax and Private R. H. Pannet, 2nd West Kents, for working machine guns on board the "Comet".

Holland.

Floods in Holland: Water Still Rising.

LONDON, January 24.

AMSTERDAM:—Water is still rising at Oitzann and Broek and many more houses are suffering while at Furemend despite the south wind the tide rose in an unprecedented manner and the new south portion of the town has been evacuated.

United States.

Panama Canal.

Cannot Predict Date of Opening.

LONDON, January 25.

PANAMA:—Colonel Goethal's states that he cannot predict the date for the re-opening of the canal on account of the uncertainty of the movement of slides.

Germany.

The Kaiser and Serbia.

Choice of a New King.

PARIS, January 24.

A French war correspondent telegraphs that the Germans requested three Serbian ex-Ministers to convoke the Serbian electoral body, whereupon the Kaiser would open the new Parliament, with a view to having one of his sons or an Austrian Prince made King of Serbia. The ex-Ministers refused. Their fate is unknown. Germany is refusing to allow even neutrals to leave Serbia, and Americans are making representations on the subject.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Calcutta.

Wolfram Mines Case.

CALCUTTA, January 25.

At the High Court yesterday before Mr. Justice Fletcher Mr. Avetoom appeared on behalf of Messrs. J. H. Heiroin Morris and Co, of Mangoe Lane, Calcutta, and obtained an injunction against E. H. Pearson residing in the State of Jodhpur in Rajputana restraining the defendant, his servants and agents from dealing with wolfram raised by a syndicate formed for that purpose from certain mines in the Jodhpur state in contravention of terms of an agreement between the plaintiff firm and the defendant. Mr. Avetoom stated that on the 30th June 1914, an agreement was entered into between the parties whereby the defendant was appointed to look after and manage the raising of wolfram at the mines while the plaintiff firm at Calcutta was to be managing agents for the syndicate. The remuneration of the defendant was to be eight annas in the rupee of the net profit of the business after paying all charges and commission of the managing agents and the plaintiff firm was to recover the remaining eight annas of net profit. Since the business was started two consignments of wolfram were shipped to England of which accounts were duly made with reference to the first shipment and accepted by defendant. The defendant was now trying to withdraw from the agreement by dealing direct with the raisings. His Lordship granted injunction as prayed for.

TELEGRAMS.

Preparation of Municipal Budgets.
Action of the Bengal Government.

CALCUTTA, January 24.

The Government of Bengal has issued a Press Note announcing the increased independence given to the Municipalities in the preparation of their budgets. In 1910 the Bengal Government instituted an experiment giving four Municipalities with an income of over Rs. 100,000 a free hand with their budget, subject to certain restrictions. The Governor-in-Council is satisfied that the experiment has, on the whole, justified itself, while at the same time he notices in the affairs of the Municipalities a growing sense of responsibility and capacity for self-management which encourages him to believe that further confidence in their powers of financial administration would not be misplaced. Under Sections 76 and 77 of the Bengal Municipal Act, the Municipal budgets and re-appropriations have in all cases to receive the sanction of the Commissioner, and the orders already referred to have defined the principles on which Commissioners should exercise their powers under these sections. It is the intention of the Government that the Municipalities in general should now enjoy the fullest measure of financial independence allowable under law. The Government have accordingly informed the Commissioners that the instructions issued in 1910 for giving a free hand in framing their budgets to four Municipalities with an income of Rs. 100,000 should be held applicable to supervision exercised by the Commissioners over Municipal budgets. They will be left a free hand in framing their budgets according to their discretion, and Commissioners will ordinarily be required only to see (1) that the necessary minimum closing balance is retained, (2) that due provision is made for service of all municipal loans and that the provisions of the Act and any statutory rules and standing orders of the Government are complied with. While convinced that the municipalities in general are now ripe for this concession, the Government have not thought it desirable to allow this general relaxation of control over municipal finances without some safeguard against abuse of this concession by a municipality which there may be definite reasons for believing to be unfit for this degree of freedom and control. Such a municipality would be excepted from the effect of these orders, but the Government would regard this exception as a disability imposed on the grounds of specific mal-administration and not as its normal condition.

United Provinces.

The Hindu University.

Maharaja of Mysore's Donation.

BENARES, January 24.

The recent appeal issued by the promoters of the Hindu University seems to be meeting with a satisfactory response, and the latest donor who has come forward with a large sum is H. H. the Maharaja of Mysore. His Highness has contributed a sum of Rs. 2 lakhs to the general fund and an annual recurring grant of Rs. 12,000 for ten years. The Committee expects to collect a large sum at the time of the coming function.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 24.

The defence evidence in the Benares conspiracy case is reaching an end. A few more witnesses were examined to-day, and it is expected that all their evidence will be over to-morrow. Among the principal witnesses examined to-day was Chunilal Karmarkar, who was mentioned as an accused in the first complaint. In this case he deposed to the doings of the Y. M. A. He was cross-examined at some length by Mr. Alston.

Punjab.

Punjab Aeroplane Fund.

LAHORE, January 24.

The Secretaries of the Punjab Aeroplane Fund intimate that a sum of £45,000 has been remitted by telegraphic transfer to the Secretary of State for India to provide the first 20 aeroplanes of the fleet. A sum of £11,250 will be shortly remitted to provide five more, and it is hoped to remit the £11,250 more in a few days. The five new aeroplanes have been named after Ferozpur, Simla Hills, Karnal, Isakhel, and Kangra Hills respectively.

The 17th list of subscribers total nine lakhs and three quarters.

A Meeting of Indian Ladies.

Furtherance of Female Education.

LAHORE, January 24.

A meeting of the Indian ladies of Punjab and several out-stations was held at Lahore yesterday afternoon under the Presidency of Sarala Devi Choudhrani, B. A., to consider the present condition of female education in this country, and to suggest means for improvement. The gathering was large and representative, the two sections of the Arya Samaj, the Brahmo Samaj, the Dev Samaj and the Sanatanist section being strongly represented. Mrs. Cole, a European lady sympathiser, was also present.

A letter from the Begum Sahiba Zulfikar Ali Khan of Maler Kotla, regretting her inability to attend, was read by the President.

The first resolution pointed out that the co-operation of educated Indian ladies was the first and foremost requisite for the furtherance of female education in this country, and urged the Government of India to direct the Education Department to enlist such co-operation and sympathy by associating them with all movements for the furtherance of female education as well as with the Government and Municipal institutions for girls or women, either as visitors or in any other capacity.

The second resolution urged that an enquiry be set on foot either by appointment of a non-official Committee composed of Indian ladies and gentlemen specially interested in the education of women, or by other suitable methods, for ascertaining the defects of the present system, and suggesting means for its improvement and

TELEGRAMS.

extension. Pending the result of such an enquiry the meeting recommended, in view of the present financial difficulties in the education of boys and girls up to the age of eight in mixed schools, in rural areas, in lower primary stages, the appointment of a visiting Committee of Indian ladies to supervise Municipal and Board schools and the starting of Pordah classes for married women and grown up girls, like those started by the Bharat Stree Maha Mandal at Calcutta, Lahore and Allahabad under the control of the Indian Ladies Committee with financial assistance from Municipalities and Boards.

The meeting also called upon the Government of India to organise the education of girls as laid down in the Education Resolution of February 1913, and urged the starting of Girls Model High Schools, providing liberal scholarships, and the establishment of technical schools under a Ladies Committee, where poor women and widows may learn useful arts and crafts. The meeting also authorised its President to draw up and submit a memorial to the Governor-General-in-Council embodying these suggestions and recommendations.

Lahore Special Tribunal.

The Padri Murder Case.

LAHORE, January 25.

When the Special Tribunal resumed hearing of the Padri murder case, yesterday a number of witnesses, mostly of Padri and neighbourhood, were examined. They deposed to the murder and supported the prosecution story, the eye-witnesses giving full particulars of the crime. Evidence both direct and circumstantial was tendered. Witnesses, including men implicated in Chanchal Singh's confession were briefly cross-examined by the defence Counsel.

It has been directed by the Local Government that Ganda Singh one of the accused in the Lahore conspiracy case, should be separately tried also for his share in the Ferozshahr murders, for which, it will be remembered, seven men had been previously convicted and awarded capital punishment. Ganda Singh was an abettor in that case.

Bombay

Sir John Jardine, M. P.

BOMBAY, January 24.

The almost sudden death of Sir George Scott Robertson, writes a London correspondent of the "Times of India", leaves Sir John Jardine the sole member of the House of Commons with long Indian official experience, who has sat there uninterruptedly since the general election ten years ago. Sir John has gained universal respect and esteem in the House, and when it re-assembled on Tuesday he was the recipient of numerous congratulations on all heads upon the baronetcy conferred on him entirely by surprise, and it was accompanied by no conditions of any kind. Sir John's second son, Lieutenant Colin Jardine, D. S. O., of the R. H. A., was on short leave from the Western front at the time staying with his parents at Applegarth, Godalming. The eldest and third sons are on duty with their battalion and three younger boys are still at school.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 24.

The market in cotton mill shares opened firm but declined slightly at the close. The business is limited with very slight fluctuations. Centrals closed at Rs. 197½. Colaba land and mill shares declined to Rs. 1360, Crescents to Rs. 105 and Currimbhoy to Rs. 223½. Fazulbhoy's declined to Rs. 430, Madhows to Rs. 1325, Davids to Rs. 473½, Standard to Rs. 1035 and Swadeshis to Rs. 1485. In bank shares the Bank of India declined to Rs. 61½. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were quoted ex-dividend at Rs. 855. Tata Iron and Steel (ordinary) were quiet at Rs. 107 and (deferred) at Rs. 279½. Tramways improved to Rs. 214. 3½ per cent Government paper was steady at Rs. 80-8 and small pieces were at Rs. 81.

Mysore.

Wrestling Matches.

BANGALORE, January 24.

The first of the wrestling matches in which notable exponents of the art from Northern India are meeting Mysore men began here yesterday in aid of the Mysore Imperial Service Lancers War Fund, the entire gate proceeds of Rs. 2,200 being given up to the Fund.

The Mahomedan Committee of the Civil and Military Station elected at Thursday's public meeting are arranging for similar matches in aid of the St. John Ambulance Association.

MYSORE LEGISLATIVE COUNCIL.

At the Mysore Legislative Council Meeting on Friday interpellations will include the following: (1) Whether the Mysore Press regulation has justified its introduction (2) Whether the attention of the Government had been called to a local newspaper allegation that a certain engineer at the Cauvery Dam works has misappropriated Government money; and (3) Whether the Government contemplate extending the power of the Council members to fuller interpellation and power to move resolutions as in British India.

BRIEF TELEGRAMS.

The "Tribune" reports the death from gun shot wounds inflicted by dacoits of a Hindu named Jhathu Ram in Mithawali village, Tehsil Sanghar, Dera Gazi Khan.

AMONG the passengers in the steamer "Kaiser-i-Hind" which arrived at Bombay yesterday was Major C. M. O'Reilly, one of the survivors of the "Persia".

The Raja Saheb of Suket States has been pleased to make a generous donation of Rs. 5000 cash and a perpetual grant of Rs. 200 per mensem to the proposed Sanatan Dharma College at Lahore.

TELEGRAMS.

Sir James Meston, Lieutenant-Governor, United Provinces, will leave Lucknow on the 29th January and visit Benares from the 30th to 4th February and return to Lucknow the same evening.

Yesterday the Coroner held an inquest on the body of Sub-Inspector Madhusudan Bhattacharjee who was shot in the College Street in front of the Medical College Hospital. The Jury returned a verdict of murder by some unknown person or persons.

Cholera has been raging virulently for the last three months in several villages under Srinagar police station, in the Dacca district. About 1,200 people have fallen victims. The Authorities and local Zemindars have raised a fund and sent five doctors with medicines to the affected area.

During the trial of a dacoity case before the Sessions Judge of Burdwan, an accused made a confession implicating a large number of men in several dacoities that occurred recently in that district. Acting on that confession the police arrested 31 men, who are now undergoing trial before the Sub-divisional Magistrate of Burdwan.

A civil case for an alleged infringement of trade mark, had been brought by the proprietor of "Anurithar" a medical preparation, against the proprietors of a rival preparation "Anurithar" and was pending before the Senior Sub-Judge, Lahore. Meanwhile, the former filed an application for a search warrant under 98 Criminal Procedure Code against the latter alleging that his seals were being forged and got a search warrant from the City Magistrate. Justice Shahdin before whom the matter came on revision, yesterday, passed orders staying the search warrant and criminal proceedings and ordering the restoration of the goods seized, pending decision by the Civil Court.

Mr. Gregory an Engineer in the employ of Messrs Martin and Co., at their iron ore mines on the Nagpur Railway, and his assistant Mr. Crow are in the Presidency General Hospital suffering from somewhat severe injuries. While out shooting they fired at and wounded a tiger which managed however, to make good his escape. They went out the next day in search of the animal which unexpectedly bounded toward them from a bush and seized Mr. Gregory by the left arm causing severe injury. It then attacked Mr. Crow. It was eventually shot. The two injured men were brought in a trolley to the nearest railway station and thence brought to Howrah. Both are reported to be progressing favourably.

Weather Report.

SIMLA, January 25.

The disturbance has given no further precipitation in Northwest India and is travelling eastwards through the United Provinces. It is now only slightly marked. Rainfall has been nearly general in Upper Assam, the largest amount being one inch at Tezpur.

FORECAST:—No change.

Earthquake report—

A shock of considerable intensity at its origin about 2500 miles away was recorded on Simla seismograph at twelve hours thirty two minutes yesterday.

: o :

Latest Telegrams.

A French Wireless states that on January 12th a large crowd of women and children demonstrated in front of the Ministries in Berlin against the reduction of bread allowance. They were dispersed by the Police, many being killed and injured. Large numbers also were arrested.

A Belgian Motor Machine Gun Corps sent to Russia three months ago has been reviewed by the Tsar prior to its departure from Petrograd for the front.

RANGOON, January 25th.

In an appeal to the Anglo Indians of Burma issued in the local papers today by the Hon'ble Mr. J. E. De Bern, Vice President of the Anglo Indian Empire League and President Rangoon Branch, men are asked to patriotically forget the mistake made in refusing some Anglo Indian enlistments in the early days of the war. He requests them to avail themselves of the present opportunity and not wait till friction. He asked the mothers of Anglo Indians to think of the sacrifices of the mothers of France and emulate at least the sacrifices of mothers and wives of Great Britain and appeals to the Government and other employers to grant leave to them and to assure their future at the end of the war even should they return crippled. The appeal is the result of certain correspondence appearing in the papers anent the observations by one of the daily journals in regard to the attitude of some Anglo Indian mothers and other relatives being an obstacle in the way of the youth who felt the country's call great. In the correspondence it was pointed out that a hundred had offered their services at the beginning of the war, but they were refused for some unknown reason. The community considered that they had been slighted throughout and hence this appeal.

ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮೊಟ್ಟಮು ಮರಣವೆಂದಿ.

ಲಂಡನ್ ಜನವರಿ 24. ಮುಖ್ಯ ಸಲಹೆ ಕೆಳಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ.

ರಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ. ಸೆಲ್ಟಾ ಗ್ರಾಹನವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಪು.

ಟರ್ಕಿ ಮತ್ತು ಜಾರ್ಜಿಯಾದ ದಾನಿ ಸುರಲ ಪರಿಣಿತರು.

నల్లసంవత్సరాది సంచిక

నల్ల సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరాదికి ప్రచురించుట ప్రయత్నములు చేయుటకు చున్నది దానియందు ప్రచురించుట గానవలసిన వ్యాసములు చిత్రపటములు సత్వరముగ జేసినగాని సంచిక సకాలమున వెలువడుట కవకాశము గలుగదు భాషాభిమానులు తమ వ్యాసములను త్వరగా బంపి మా యుద్యమమునకు దోడ్పడ ప్రార్థించుట ఉపయోగమైన చిత్రపటములను బంపవలసిన వారు వానిని వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థించుట

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7, తంబుసెట్టి వీధి, చుడరాపాడు.

వార్తావరణ స్థితి

1916 సం॥ జనవరి నెల 25 వ తేది.

Table with 4 columns: ప్రదేశములు, కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత, వర్ష పాతము. Rows include గోపాలపురము, కాల్వేరు, కాకినాడ, బందరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నాగపట్టణము, కొలంబో, తిరువనంతపురము, కొచ్చిక్క, కొచ్చికోట, మంగళూరు, బొంబాయి, మైదరాబాదు, అనంతపురము, బళ్లారి, కర్నూలు, కడప, బెంగళూరు, కొడైకనూరు, ఉదకమండలము, కొయింబట్టూరు, నెల్లూరు, నేలూరు, తిరువనాపల్లి, పుదుకోట, మధుర, తిరువల్వేరి.

వాతావరణమునకు సంబంధించిన మార్పులు లేవు. ఉత్తర సర్పారులందు మధ్యమార్గ స్థితి, కొండలు తక్కువగా కలవు. పగటిపూట వడిమి సామాన్యముకంటె అధికముగ నున్నది. కొండపొంగింకలందు నది విశేషముగ నున్నది. దత్త మండలములలోను, సర్పారులలోను రాత్రిపల్ల వడిమి సామాన్యముగను, మైసూరు, కర్ణాటకములలో తక్కువగా నున్నది. ఇక్కడ ఆరు దిగ్గరి వరకును ఇది తక్కువగా కలదు. దక్షిణ భాగపు తిరుగు రిప్ప మబ్బులు లేవు. ఎక్కడను నల్లము వడ లేదు. చక్కని యిందె కాయున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు,
వార్తావరణాశ్రుజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర భాషా పాలన

అనంతపుర నివాసులకు విజ్ఞాపన

చాలకాలము నుండియు శాంధ్రభాషా యోమనుజుని నిరాలంబయై, యశాదంతయై, గౌరవహీనయై, యభోగతి నొంది నామమాత్రావశ్యమై, నిల్వనీడలేక యల్లాడుచుండి, యపుడేపు డిందుక పర్యటన మొనరింప యత్నించి తప్పకుండుగు లిరుచు సంపూర్ణబలంబు లేకయున్నది. అట్టి జలహీనావస్థ యందుండి భాషలతాంగికి గై యూతనోపగతి క్రిందఁబడి నీయక సాయ మొనర్చి మెల్లమెల్లగ నడుపుచువచ్చింద గదా, కొద్దిదినములకై న బూర్వపుస్థితి నొంది దేశపర్యటన మొనర్చుకొనుచు. దేశభాషావర్ధనమునకై పాటుబడుట ప్రతియోగ్యు నకు నవశ్యకతైర్వయ్యునుగాదా? ఆంధ్రభాషాదారి పీఠాన్ని క్షణ క్షణమేదగాయల యనంతరమునుండియుండ న్నాదరించు నామలేక యెవరో మూలఁబడియుండిన భాషాంగక, మన పుణ్యనిశేఠమునకో, యామె యదృష్టవశంబునో మరలఁదల నెత్తిమాపుచు దోడినభినులవలెఁ జరింపఁ బ్రయత్నించుచు దేశపర్యటనమున కంజవేయుచున్నది. ఇట్టిదనుచునకు నెడు రేగి యామె నాదరించుచువచ్చింద గదా నభివృద్ధి మనోంధ యగుట కనువగును. అటుఁగాక నిరాదరణభాషామల మన యుండిన నామె ప్రయాణము సాగుటెట్లు? తననవాచనమతోఁ దులయాటెట్లు? స్వార్థకత్తెవలమై దేశభాషామాయి, భాషా భిమానమునూని యూరఁబడిన గతియేమి?

ఉదార భావముగల భారతీయులు కొంత జీవజీవే మేల్కొందిచి క్రిమినననీయక భాషాభివృద్ధి కల్పించుచు న్నారు. భాషలతాంగిని గారించి విశేషభూమిలంకృతగ నొనర్చుచున్నారు. తత్కారణమున మత్తమండలములందేమి, తత్పరిసరమండలములందేమి, భాషాంగకని నాటకముగఁ బరిశ్రమింపుచువచ్చినది. కాని మనదత్తమండలములందగిడనేలకో జంతువునెయ్యును. ఇట్టివల నీమండల నా ప్రవృత్తుల వైతము కొందఱు మేల్కొంది యొకరేగి యాదరింపఁ బడుచుటఁ జూచి నొంపుచున్నారు. మఱి కొందఱు సహృదీ యులంద కనులవిప్పియొక జావనన్నాడు. ఆంధ్రుని నేలకొందిన నాంధ్రభాష నాదరింపక యాదరింపదలించుకొన్న పాప యను నామెలుగదా మన పేరుగదా. మన పాపములను, సోదగుట, సమీపగర వాసులు, దేశభాషాభివృద్ధి కల్పించా విధంబులఁ బ్రయత్నించుచుండ మన నూరఁబడిన మెంత యవమానకరము.

భాషాదారింబుల కెన్నియో విధము లున్నవి. గ్రంథ ముల రచించుట. వారిఁ బ్రకటింపుట. చదువుట. వార్తా పత్రికాపత్రమందిరములఁ బుస్తకభాండాగారముల, స్వార్థ మాల స్థాపించుట. పత్రికలనాదరించుట. విద్యార్థివర్గాదు ఖలం బరీక్షించి బహుమానంచుట. మరలయు నన్నియో విధములన్నవి.

వైదేవీన వానియందన్నయు మన ప్రాంతముల భాషాభిమానులుగఁ జూచు. ఇందులకు గారణము విద్యాభ్యాసము. ఆంధ్రభాషా వికారములు కొందఱు చాల కాలమునాటి యూల గ్గేయ పత్రికా పత్ర ములకు మేల్కొని యుండుచేతని భాష గల బరినే నొందును. కాని యాంధ్రపత్రికా పత్రమందిరము గాని పుస్తకభాండాగారము గాని పాఠశాలయొక్క భవన లేమండల యొక గొప్ప గౌరవముగ నున్నది.

మన మండలమునకుల యితర సరియల యుద్ధిలేక ప్ర యత్నములు నల్పంబుననున్నవి. అంతకంటెనుగల కే. గొంది పురవరమున కృష్ణదేవరాయల స్మరణవిష్ణుముగ శాంధ్ర భాషకు భాండాగార మేర్పఱుంబడియున్నది. మఱియు భాషా భివృద్ధికొఱకు బాల సగవృత్తి వివర్ధింపకు' మన నొక వా ర్యస్థానము పనియేయిచ్చి ఇక భర్తవని మందన్న విజ్ఞానవల్లికి' యను మాసపత్రిక స్థాపించెడి పత్రిక. ఇది మందల దింబము పగిది యభివృద్ధి నొందును. మఱియు 'ప్రతిభాశక్తి' వడియను' గారి భాషకార్థ మొక పుస్తక భాండాగారము కొద్ది మాసముల క్రిందట స్థాపించబడినది విశేషమంధ్ర కోభివృద్ధి విలసిల్లుచున్నది. కాని మన ప్రాంతమున కట్టి ప్రయత్నము లాప యైన నల్పబుధులందుట మన ప్రయత్న కంటె యెక్కువ. పరిసరగరము లట్టి పేరుగడించినవి. మండలమునకుల గ్రంథాన నగంమై, విద్యాభ్యాసములకు నలయుట, సంపదకృత్తి మై, విలసిల్లు మన ప్రయత్నముల కంటెనులంబు లేదు. లేవనకుట ప్రవలక్ష్య కంటెటి కంటెను! ఎంతటి యవమానము?

ప్రస్తుతిమన మన ప్రాంతమున భాషాభిమానుల గోపాల కృష్ణ శర్మ గారును మఱి కొందఱును పుస్తక భాండాగార మొకదారి నేర్పఱుపఁబ్రయత్నించుచున్నారు. పురవాసులకు

విద్యావంతులు, భవంతులు, సహనీయులు, వారి ప్రోత్సాహ మునకు భంగముచేయక వారికిందగు సాయ మొనర్చి వారిపూనిక నిర్విఘ్నముగ సాగించి పుగమునకు నూతనాలంకారముగూర్చి క్రమక్రమంబున ననేక ప్రయత్నము లొనర్చుచుండ గాకయని ప్రార్థించుచున్నా వాడే. అనంతపురము విలేఖనము.

కృష్ణ రామనాథాచార్యులు
ఆంధ్రుల విద్యుత్తప్తము.

వీరములు, వీరశత్రుసంహారులు, విజ్ఞానభటులు, జాతీ యోధావీరులు, వారలు లోకకలహము ప్రాప్తికై యవతరించెను మహాభాటులు, సర్వజనసంగ్రహులు, సర్వజనప్రోత్సాహియులు, వారిశిలంపు బాహులు, భావములు విశాలములు, ఆదర్శము లలిపిపితృములు, చరితము లలిగంధీరులు, వానిని చదివిన శరీ రంబు పులకించుచు, మనంబు ఒకసండును. వీరశ్రేష్ఠులను ప్రాజ్ఞులను బుడగర్చును. ఇట్లు చేసెనుడు. కిరీటాగుల వారికింబలె సాం భౌక భర్తయు గాదు, మతభర్తయు; మనకు వీరరాధాదేవతయతి కర్తయు, లక్ష్మీకర్తయు. చాలకాలమునుండి మనవాన వీరులనా లాధించుచు వచ్చివారు. మనమనము వీరప్రాణాంధులు. ప్రాజ్ఞుల సాధనములు శ్రవణ మన భాషకు సంకీర్తన సుమర్శన ములు. వీరప్రాజ్ఞుల మార్గములు. వీరుల చరిత్రములను తెలిసికొ నుట, యందలితత్వమును (హిమము, యాతత్వార్థములయను భవములలోకిఁ దెచ్చుట, తన్మయత్వమును బొందట ఆగ్నము గదా! మహద్భూతమైత్రుల వీరసత్వము తాండవమాడు చుండును.

ఆంధ్రులకు మనకు యాంధ్రాభిమతిలో నెల్ల వగాగిగి సరకణులందఱు కృష్ణ దేవ రాయల పూజించుట కైర్వయ్య. ఆంధ్రుల యాజింబుటకు బన్నుదినము తెలుసు. వీరశత్రుసంహారుల కర్తాటక రాజ్య లక్ష్మిని వందల దినము గుహించుచున్నది. ఆయ్యది కీచేరీనెల కడతేది. ఆదలయు గుహించుటకు సుదీంబు శ్రీరామవరమి, పృష్ఠావమి కీమైవాదక మున్నదియు తెల్లు పవిత్రములూ, యాదవ ముఖులందఱు. ఆంధ్రుల ఆదవమున యాదవము పాలన కైర్వయ్య. దేవ్యుని యాదవ్యునిని చరిత్రమెల్లకిఁ దెచ్చుచు, యాదావ్యునికై మామృత్యు. చరాగ్రమును భక్తిజేయిచ్చు. దాదామూర్తి వీరసత్వమును తెల్లడిలేతుకు గాఁజుక కలెఖనము.

నెల్లూరు సరస్వతీ సమాజము.

నెల్లూరు మూలస్థానమందలి యాంధ్రభాషాభిమానులు కొందఱు కెల్లాసాహిత్యమునను నుచ్చుత్తరై "సరస్వతీ సమాజము" నేర బంధు భాండాగారముతోఁ గూడిన పత్రన మంపింపను. 1912 సంవత్సరం జనవరి నెలలో భోగివండుగ నాయు నెఱవొచ్చినది.

ఈ సమాజము ముఖ్యము 875 ఆంధ్రగ్రంథములను, 882 ఆంధ్రపత్రికలను, 895 ఆంధ్రపత్రికలను, కేవలముగలది బంధువులను. మా సమాజము దినము గుహించుటకు సుదీంబు గాకర్చించుచున్నది. శ్రీవిద్య ప్రోత్సాహమునకై స్వయంబుల గ్రంథములను పంపు చుండును.

కేవలముగలది బంధువులను, వారమున వికారము గాకర్చించుటకు బాంధ్యమును, నీతిబోధక మైనదిను ముఖ్యముగలది సభకు జనమిచ్చుచున్నది.

ఆసాహిత్యమునకై విద్యాభ్యాసము నున్న వారిలోదేశ (ఆసియావాసులు) యాదాదుల ప్రారంభ విద్య అందె గాఁజుటకు నొక రాత్రివార్తల మాసముగా స్థాపించుచున్నది. ఇందువలనను, చారికలను ముఖ్యముగలది విద్యాభ్యాసము చేయించును.

ఈ సమాజమున కర్వయ్యత వీరశత్రుసంహారుల ప్రోత్సాహమునకై మాదేశాసత్వముల మరపాలకసాం భౌతలలో కొకయత్తైన అన్నదేవు గొందింపకైగొక మేమెం దెము కృష్ణాభిమానము ఒకవిలేఖనము.

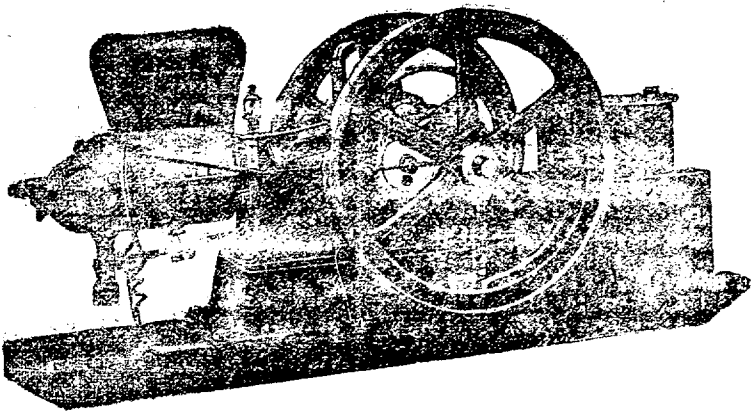
కృష్ణ రామనాథాచార్యులు, కోయిల బుచ్చూరు.

ఆంధ్రుల భాషాభిమానులముఖ్యము నెల్ల 1916 వ సంవత్సరము మే నెలలో ఆనాటిభియందు ప్రత్యేక ప్రవేశపరీక్షలు జరుగును. దీనిమున నొకముడి ప్రవేశపరీక్షలు కొయిలబుచ్చూరు కలెకాలలో నుండు కింది యిదిగియుండులను ప్రధానోపాధ్యాయుని కిచ్చి తెలిపింపవచ్చును. కొయిలబుచ్చూరునందు యాంధ్రాభిమానులు 1916 వ సం॥ జూలై నెల మొదటివారమున ప్రవేశ పరీక్షలు జరుగను. విద్యార్థులు భాషాభిమానుల వారికి మాద మాజరు కావచ్చును.

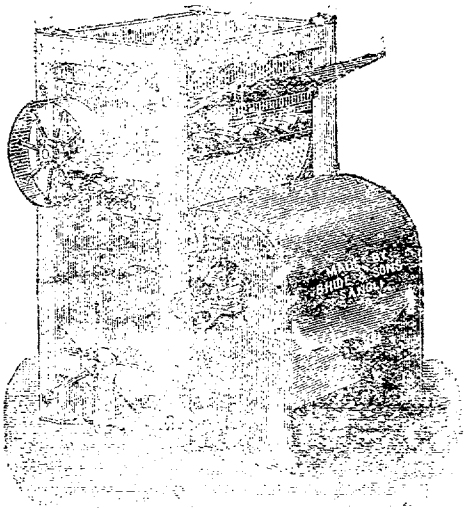

“మెక్ కో” యంత్రములు క్రూడ్ పెట్రోలుతో నడుపబడును

ఈ యంత్రము నడపుటను నీ పిల్లవాడు అయిదునిముసములలో నేర్చుకొనగలడు.
చిన్న యంత్రసహాయము గావలసినవారికొరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయించబడినది.
పంపులను, రంపపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్టరీలను, అచ్చయంత్రములను,
మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడపగలడు.
వెల అతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6
బి. హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మావద్ద స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.
వెలలు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా క్లిప్టు వాక్యుమ.
బెప్టు అందు కంపెని లిమిటెడ్డు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు.

Bhide & Sons Sangli (Bombay)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

వేరుశనగలను బిలుచు

మాత్రా నాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈయంత్రము వేరుశనగ కావలసిన పగుల గొట్టుటకు
గాను నిర్మించబడినది. తోపల పప్పును పగుల గొట్టుటకు
కూడగలదు. బొంబాయి మదరాసు రాజధానలం
దన్నీ భాగముల ప్రతి స్థానమున
మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.
విశేషములు తెలుసుకొన గోరువారు ఇంగ్లీషున
మాకు వ్రాయించును.
బై డె అందు సన్ను, సాంగ్లి - బొంబాయి.

ప్రకాశదర్శన అద్దము

మాకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నేకుంగ
కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. ప్రకాశఫలము
లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత
మునకయి యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చి
యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు
నమ్మకముగల వారందరు వారి యావాలను,
తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూర దేశముల
నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగ్యతను
యూలు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ
నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరీక్షాఫలితములు,
శిద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము
తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము	6	0	0
సీమ అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రవములు ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,

కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాట్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District

వినోదకరమైన తెలుగు నవలలు

లీలా లేక సురేంద్రనగరములే: — ఇంకస్త్రీల
మనోస్థయిర్యము చూడవలసివచ్చును. వర్ణించబడినది. 1-0-0
యశోధర: — ఇందోకయవతి తనమగనివైగల
ప్రేమకై పడరాని పాట్లుపడి యున్న తస్థితికిదెచ్చును. 0-12-0
మనోరమ: — మగడు వేటకే రాక్షసునొద్ద జిక్కు
కొన తన సామర్థ్యముచే విడిపించుట. 0-10-0
జగ దేకరంభ: — అన్నకై పడరాని పాట్లుపడి
యున్న తస్థితికిదెచ్చు సామర్థ్యకథ 0-10-0
సహనోదరవాంఛ: — తమ్ముడు బుద్ధిలేక
కలహించినను అన్న నోర్యలయననటను బోధించును. 0-4-0
అల్లెలారాజులు: — కోర్కెని కోడంద్ర ప్రలాపం 0-2-0
మిత్రద్రోహము: — స్నేహద్రోహమున నశించినచరిత్ర. 0-8-0
సహదేవశాస్త్రము (గొడ్డలికత్తి) రాత్నవ్య సహితము అల్లె
విశాఖాండ రాధచరిత్రము (మొటిద భాగము) 0-8-0
విశాఖా- నా మునుస్వామి మొదలియార్.
కొకటేక పేస్త్రీపిడి, మదరాసు.

సర్వరోగ కుశారము.
ఈ క్రింద కనబడిన మందులు కాలదేద భేదము
లేక ఆహారవృద్ధులకు స్త్రీపురుష లింగభేదము నేవించిన
ఎప్పుడును నిరోగులగు నుండగలదు.
మనమందరి మాత్రము.
40 గల డబ్బిక్రయము రూ 1-0-0
రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ
(188) 20 చీబాబాజీలోడు మద్రాసు.

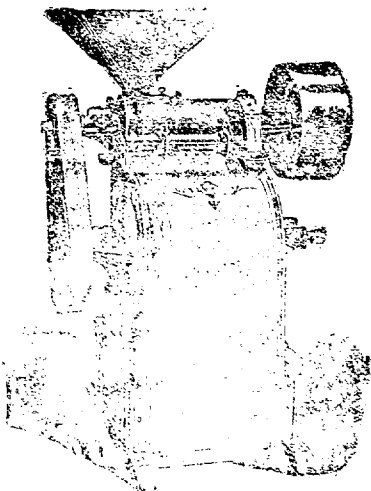
THE (Phon 341)
HOTEL CLARENCE.
GOLD MEDALISTS
BAKERS, manufacturing Confectioners, and
well-known Caterers.
Book your orders for Xmas & New year
Cakes early;
Our Decorations and Ornaments special this
Year
Xmas toys and Fancy Boxes for presentation
are for sale.
Estimates for Dinners, Evening Parties,
and Children's Treats free on application.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష
విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోక
క్షేమమున గోరీ ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశ
నాతో జన్మించిన ప్రతిమనస్సును అవశ్యముగా జరుగ
వలయును. ఈ పుస్తకమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్ర మింటెంకర్ గోవింద్,
ఆరంకనిగ్రహ కౌమధాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
98 మాంటుకోడు, మదరాసు.

మోహనీ తెలము
5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

“గార్డన్” నే వడ్డుదంచి బియ్యముచేయు మెషీను.

ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.
సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.
ఘట్టిగా చేయబడినది.
సులభ ఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.

క్రొత్త మాదిరి.
దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య
పరగణాలలో అనేకవందలు
పనిచేయుచున్నవి
విశిషిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును
కావలసిన యితరవిషయములను, ధరలను,
యీక్రిందివారికి వ్రాసి తెలిసికొనును

ఓక్సు అందు కంపెని, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

తల నవ్వుము ! గుణ మధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0.8-0.0

తలనొప్పులమాన్యును, వాయువుబోట్ల పోగొట్టున పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టున వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

నువాసన గలిగి యుండును.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గాఢమును గలిగించును. ప్రతిభింట నుండుదగి చవుకయైన నైద్యసహాయము. కంచభాష చీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు. అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబునెట్టివీధి మదరాసు

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారు నైపుణ్య, కాక్సు, ప్రయాణికులకు నర్వీన్ కాక్సు, కానిలసిజారు ఈ క్రింది ఆడ్రసుకు వ్రాయును.

ఈ కంపెనీవారు ఆంగ్లము, విశేష కాలము నుండి మోటారు క్లబ్బును ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు, అమీర్లు వారు అభిమానింపబడినవారు మీకు క్రొత్త కాక్సుగా, సాత కాక్సుగా మంచివిగా తీసియివ్వగలరు. మీ కాక్సుకు కానిలసియెడల అమ్మియివ్వగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కానిలసి కైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానముల యావత్తును మీకు చాకగా అమ్మగలము. మోటారుబండ్లు అద్దెకివ్వగలము.

41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు

మాంబురొడ్డు పోస్టు, మదరాసు

మోటారుబండ్ల శుద్ధిరీత్యాను, నడుపువిధానము, బోధనాభ్యాసముల గలవగును. ప్రత్యేక గమనిక:-

కానిలసిబద్ధులకు ఉచితముగ నతి సహజములు విద్యార్థులు చేయబడును. ప్రతివేల ప్రభుత్వమున క్లాసు ప్రారంభమగును. తయారైన నైనాకరికి శిక్షాభ్యుచేయబడును. స్వల్ప ఖర్చుతో దీనిని చేయవచ్చును. మన జరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవిధుల ప్రతాపవర్ధిలములు చక్కని శైలిలో కల్పించబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడలపు ఇట్టి గ్రంథ మిదిగల కాంధమున మతియొట్టి లేదు.

వెల రేణు తైండు 0-12-0 కాలికో తైండు 1-0-0

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయసి చిత్రపట ముచితము.

చలయవారు:- శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
7, తంబునెట్టివీధి, మదరాసు.

ఆనంద ఫాక్టరీవేనా

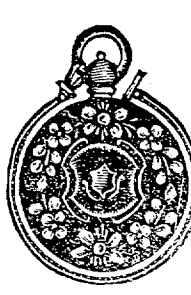
గర వన్నెగల బంగారు నిబ్బకలము. ఎక్కువగా ఇంకిపట్టుటకు పెద్ద కొళాయియున్నది. బాలురకు, వ్యాపారస్థులకు అత్యంత ఉపయోగము.

వెల రూ. 1-0-0.

వలయువారు-
ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్డ్ కో,
లోక్ సేక్రయర్
మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

Grand Clearance Sale Rs. 2-0-0
సాగనైన జూబిలిపాకెట్టు గడియారము.
మందువెల రూ 4-0-0. యిచ్చటివెల రూ 2-0-0
5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ.

యాగడియారము మేను యిచ్చగతు రూ 4-0-0 వేనకేట గడియారములు విక్రయించితిమి. మాస్తానుక్రియ చేసి దానికల్ల సగంధరతు అమ్ముచున్నాను. యా గడియారము బహుదృఢమైన సామానలతో చేసి సీమలా నంది నేరుగా రప్పించియున్నాము. ఇచ్చూపుకు సాగనుగా వుండును.

ఇతరకంపెనీలో యంతిత్వమున భరితు దొరకడు యీ లాభ కరమైన సమయము తప్పియెడల మరుసమయము దొరుకదు రూ 2-0-0 యిచ్చవచ్చును.

డైర్యలక్ష్మి అండు కంపెనీ.
8, ఇంద్రకృష్ణకోవిలి, మదరాసు.

శ్రేష్ఠమయిన డోదువత్తులు

అంబుకత్తులు	భరతేరు	1-కి రూ 8, 6, 5, 8, 2
జవ్వరే	"	4, 3, 2-8
పుసుగు	"	2, 1-8, 1
కన్నారి	"	3, 2, 1-8
కన్నీరు	"	1, అ. 12, 8

విలియం అండు కో,
చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ

కర్ణ శూల హరి

వెల సీసా 1 కి రూ 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీముకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదగునవి వెంటనే నయమగును 5, 6, బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును. ముగియుండదు

అమృతాంజనం డిపో 6, తంబునెట్టి వీధి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు నూర్యమానునకు గమనింపుడు. కరస్పాండ్లను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంబీధి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
(గంభీర:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. పి. శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.

కలయువాడు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(21) 145, కాలవీధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మహామహిమాపాధ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ కొక్కొండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిక్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 చిత్రశ్రీయము	2-0-0
2 కొక్కొండ మాహాకవ్యము	0-0-0
3 సింహాచల యాత్ర	0-0-0
4 గోదావరి దర్శనము	0-0-0
5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము	0-0-0
6 సరళాసురవిజయ వ్యాయోగము	0-0-0

కొక్కొండ కుమారనరసింహం,
(261) రాజమహేంద్రవరము.

మదన కామేశ్వర లేవ్యాం

ఇది మేహము, నిక్కాక, శుక్లనష్టము, అతిమాత్రము, హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువునైన, రక్తకృద్ధిని, యావన గుభమును, సంతాపప్రాప్తిని, సరములరటుత్వమును కలిగించు కరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కుల డబ్బీ రూ. 1-0-0

ఆయుర్వేద సమాజ్, బొంబాయి, గుంటూరు జిల్లా.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పైకప్పు మదనీసరు ముందుండు ఎల్క్రిక్రుడీషములు, బిగులు, స్ప్రింగ్ మీటరు, వనిముట్లు సహా వెల రూ. 2600 లు.

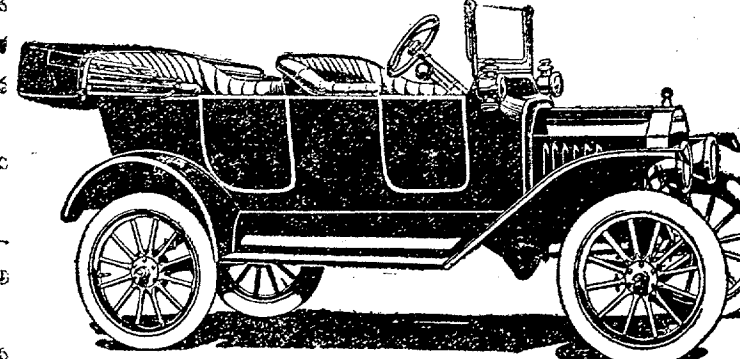
ఈ బండి మధ్యముగా కొనవలెను. ఏలనది నది అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రత్యేక ప్రయోగ సాధనముతో ప్రణాళికను పోవాలి. కలవ కిబిండ్లు చేయించబడినవి

ఈ బాడ్డు చాలవేల చాలవచ్చుక గలవి

ఈ కి బిండ్లు ముఖ్యముగా చాలవచ్చున

ఈ బాడ్డు అగ్ని రెక్కతో చేతి ఈబాడ్డు కువయోగి 20 అకర్లచాల బలమై దిగాని చాల లేది కి బిండ్లు విలువ పోయ్యి

ప్రపంచమును పాడవకుచున్న మోటారు

మావిలాసము:- ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.